Telefonas: CHELSEA 5152

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 5 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Vasario (February) 2, 1923. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XIV

Santarvė Pripažįsta Naują Klaipėdos Valdžią

KLAIPĖDIEČIAI REMIA NAUJĄ VYRIAUSYBĘ.

Darbininkai Išrinko Atstovus Naujon Tarybon.

FRANCUZAI NORĖJO KLAIPĖDĄ ATIDUOTI LENKAMS.

ŠILUTĖJE VISŲ KLAIPĖDOS KRAŠTO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS NUTARĖ JUNGTIS PRIE LIETUVOS.

Kaunas, sausio 24 d. (Elta). — Ambasadorių Konferencija prašė Lietuvos intervencijos ginklu paliaubų išlaikymui Klaipėdoje. Konferencija pareiškė, kad Alijantai taippat laikys ir respektuos esamą padėtį. Vyriausybė padarė atatinkamų žygių per savo atstovą. Šilutėje visų apskričių atstovų suvažiavimas aprobavo naujos vyriausybės darbą; nutarė jungtis prie Lietuvos Steigiamojo Seimo Rezoliucijos pamatais. (L. I. B.).

KLAIPĖDIEČIAI REMIA NAUJĄ VYRIAUSYBĘ.

Kaunas, sausio 24 d. (Elta). — Priešingai Prancuzų spaudos žiniomis „Heydekrug'o Landtagas", visų Klaipėdos krašto apskričių atstovų susirinkimas Šilutėje, vienu balsu aprobavo naują Klaipėdos vyriausybę. Darbininkų susirinkimas išrinko delegatus Tarybon. Du senos direktorijos nariai paleisti be Petisne, Prancuzų Komendanto, intervencijos. (L. I. B.).

FRANCUZAI NORĖJO KLAIPĖDĄ ATIDUOTI LENKAMS.

Klaipėdos krašto laisvanorių kariuomenės karininkas rašo „Tėvynės" redakcijai sekamai:

„Visoj Europoj parakas dvokia. Tragingais žingsniais ir Lietuva žengia į pilną savo nepriklausomybę. Jau Klaipėda musų! Ir jos iš savo rankų nepaleisime, kol susijungsime su Didžiąja Lietuva, arba garbingai žusime. Nors visą šį istorinį žygį atlikome patys vieni, tik vienam, kitam amerikiečiui medžiaginiai ir moraliai pagelbstint, tačiau jei mus pultų užsienio imperialistai, tai tikimės pagalbos iš Didžiosios Lietuvos brolių ir iš Amerikos lietuvių.

Sukilimą sukurti daugiausiai pagelbėjo Lietuvos **Litas.** Jei nebutum turėję litų, kurie galutinai nusmukusios Vokiečių markės akyvaizdoje kiekvienam yra brangum siekiniu, nebut pajėgta sukelti streikų. Litų mums pristatė amerikiečiai. Pavyzdžiu, Vyriausį Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą sukurė pats vienas p. A. Ivaškevičius savo pastangomis ir litais. Klaipėdos krašto lietuviai labai neužganėdinti Lietuvos valdžios užsilaikymu, nes ligi šiol jį mums nesuteikė jokios pagalbos nei žmonėmis, nei pinigais.

Pasiutę francuzai, nori lenkams atiduoti Klaipėdą, atvėždami jon francuziškai perrengtų lenkų kareivių. Bet esam tikri, kad jiems tas žygis nepavyks. Vokiečiai taipgi į lietuvius šnairuoja, bet jiems visgi maloniau lietuviai, negu francai ar lenkai. Esame tikri, kad musų kovos galas — suvienytoji Lietuva! Vienok kiekvienas lietuvis turi buti prisirengęs stoti kovon už Klaipėdos krašto laimingą ateitį, nes pasaulio grobuoniškieji imperialistai dar netarė savo galutino žodžio Klaipėdos klausimu."

KLAIPĖDOS SUKILIMAS — LENKŲ SUMANYMAS.

Rašo iš Maskvos „New York Times" korespondentas, tikrindamas, kad Rusijos valdžia yra tos nuomonės, kad lietuvių užėmimas Klaipėdos krašto yra pirmutiniu žygiu naujų lenkų avantiurių priešais Rusiją. Šitą valdžios nuomonę pareiškia valdžios organas „Izvestia". Esą, Lenkija sutikusi, kad Klaipėdą užimtų Lietuva tuo tikslu, kad nusipirkus Lietuvos neitralitetą atsitikime Lenkijos karo su Rusija. „Izvestia" remiasi tulo lenko straipsniu, kurį buk Lenkijos valdžia uždraudus skelbti laikraščiuose.

Šitas pranešimas paremtas tokiais miglotais „faktais", kad nėra mažiausios abejonės, jog tai yra paprastas paskalas, kaip ir daugelis panašių paskalų tilpo Amerikos spaudoje.

KLAIPĖDIŠKIAI ŠAUKIASI PAGALBON.

Lietuvos Šaulių Atstovas A. Žmuidzinavičius gavo iš Klaipėdos šitokią radiogramą:

„Perduokit broliams Amerikiečiams. — Įvykęs Šilutėje šių metų, sausio 19-tą dieną krašto Seimas sveikina tolimo užjurio brolius lietuvius ir tikisi, kad jie kartu su mumis stos sunkioje musų kovoje už laisvę.

Broliai Amerikiečiai! Iš Lietuvos Šaulių mes tikimės narsių savanorių, kurie savo kraują ir gyvastį aukaudami, padės musų krašto jaunai kareivijai grumties su priešais. Bet musų kovai reikalingi ginklai, drabužiai ir maistas, o tam reikalingi pinigai. Šitos tai paramos mes tikimės gauti iš jusų.

Valio, musų visų kova už krašto laisvę!

Valio, tos kovos galas — suvienytoji Lietuva!

Vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas."

KLAIPĖDOS KRAŠTO LIETUVIAI = VADAI

Iš kairės dešinėn pusėn: **K. Lekštas** — žymus darbuotojas, **Martynas Jankus** — Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirmininkas, **Jurgis Streikys** — to komiteto vice-pirmininkas ir **J. Stikliorius** — vienas žymesniųjų klaipėdiškių vadų paimant Klaipėdą.

Įvairios Žinios

FRANCUZŲ ŽYGIAI VOKIETIJOJE.

Sausio 25 d. sustreikavo visi geležinkelių darbininkai okupuotoje Vokietijos dalyje ir tuo budu tapo galutinai suparaližuotas susisiekimas. Francuzai atgabeno 3,000 geležinkelių darbininkų iš Francijos ir mano pradėti geležinkelių operavimą. Visų rušių darbininkų streikas pleciasi ir Rhinelando apylinkėje. Francuzai planuoja galutinai atkirsti nuo Vokietijos visą okupuotą teritoriją, kad šių vietų vokiečiai negalėtų susisiekti su Vokietija.

Duesseldorf mieste įvyko riaušių, kuomet okupantai norėjo uždrausti sustreikavusiems darbininkams daryti manifestacijas gatvėse. Prisėjo net šaudyti į manifestantus ir pasekmės to keletas civilių asmenų su žeista. Taipgi čionai sustreikavo telefono ir telegrafo operatoriai ir todel visokis susisiekimas su šituo miestu perkirstas. Paštas važiojamas tik automobiliais.

VOKIETIJOS MONARKISTAI VEIKIA.

Pranešama iš Berlyno, kad susekta monarkistų vadų pastangos suorganizuoti savanorių kariuomenę. Buvo pastebėta, kad iš įvairių Vokietijos dalių jauni vyrai pulkais, net ligi 800 vyrų, pradėjo keliauti į centrus. Patirinėjus šį judėjimą susekta, kad tai buta monarkistų žygio. Valdžia tuojaus tą judėjimą sustabdė. Bet ar ilgam tas judėjimas sustabdyta, tai kitas klausimas.

FRANCUZŲ IŠLAIDOS OKUPACIJAI.

Francijos premieras Poincare kreipėsi į savo parlamentą, kad pastarasis paskirtų valdžiai 45 milionus frankų, kaipo ekstra išlaidoms Ruhr klonio okupacijai. Šitų milionų užteks tik sausio ir vasario mėnesiams okupacijos išlaidoms padengti.

RUSAI ĮSPĖJA LENKIJĄ.

Pranešama iš Maskvos, kad Rusija matanti pavojų Vokietijai iš Lenkijos pusės. Rusijos laikraščiai įspėja lenkus, kad jie nedrįstų užkabinti Vokietijos, o Rusijos valdžia sutraukus atatinkamas kariuomenės jėgas Lenkijos pasieniais artimai seka kiekvieną Varšavos ponelių pasijudinimą. Matyt delei šito Varšava atkartotinai tikrina, kad ji laikysianti pilniausį neitralitetą Ruhr klonio okupacijos klausimu.

IŠ ARTIMUJŲ RYTŲ KONFERENCIJOS.

Pagaliau netekę kantrybės Santarvės atstovai pareiškė turkams, kad jie turi pasirašyti Santarvės siulomas taikos sąlygas arba jie apleidžia konferenciją. Turkai išgirdę tokį ultimatumą buvo besirengę apleisti konferenciją, vienok pamatę, kad Santarvės tuomi neišgąsdino, susilaikė ir pasiulė naujas taikos sąlygas, kurios geriau atatinka Santarvės nusistatymui. Ar Santarvė sutiks svarstyti naujai pasiulytas turkų sąlygas ligi sausio 30 d. nepaaiškėjo.

VAIDAI TARPE EPISKOPALŲ KUNIGŲ.

Episkopalų tikybos kunigas P. S. Grant paskelbė, kad reikalinga įvesti daugiau liberalizmo šios tikybos bažnyčioje ir pritaikyti tikybą prie mokslo dėsnių. Šitokiai kun. Grant teorijai pasipriešino daugelis kunigų ir net pats vyskupas W. T. Manning, kuris paskelbė kun. Grant atskalunu ir nori pašalinti iš bažnyčios. Vienok kun. Grant sakosi, kad jis turįs daug pasekėjų, kurie stos kovon prieš mokslo ir laisvo žmonių protavimo slėgėjus.

PATVIRTINO KONTRIBUCIJAS.

Sausio 26 d. Kontribucijų Komisija galutinai patvirtino gegužio mėn., 1921 m., nustatytą kontribucijų mokėjimo normą. Taipgi atsisakė suteikti Vokietijai moratoriumą ir paliko Francijai laisvas rankas elgtis kaip jai patinka Vokietijos nubaudime už neišmokėjimą laiku kontribucijų. Anglijos atstovas šiame klausime susilaikė nuo balsavimo. Vadinasi, visiškai neatkreipta domės į pasiulymus neoficialio Amerikos atstovo ir tuo budu Amerikos valdžios pageidavimai pertvarkyti Kontribucijų klausimą palaidoti.

PRAŠO AMERIKOS PAGALBOS PASAULIO TAIKAI.

Italijos premieras Mussolini kreipėsi į Amerikos valdžią prašydamas, kad pasteroji pasiimtų iniciatyvą sušaukimui viso pasaulio konferencijos, kad tuomi įkurus pasaulyje taiką ir ger buvį. Taipgi ir senatorius Borah rengiasi išnaujo Senate pakelti klausimą, kad Amerikos valdžia sušauktų viso pasaulio ekonominę konferenciją. Vienok eina girdai iš Valstijos Departamento, kad valdžia nekreipsianti domės į visus reikalavimus, kol galutinai nepaaiškės Ruhr klonio okupacijos klausimas.

ANGLIAKASIAI PASIRAŠĖ SUTARTĮ.

Minkštųjų angliakasyklų savininkai ir Suvienytų Angliakasių Unijos viršininkai pereitą savaitę New Yorko konferencijoje priėjo prie susipratimo ir pasirašė sutartį mokesties ir darbo sąlygų klausimais. Šita sutartis pasirašyta trijų distriktų vardu: Ohio, Illinois ir Indiana valstijų, kuri bus kaipo pagrindu nustatymui mokesties ir darbo sąlygų ir likusioms minkštųjų angliakasyklų apylinkėms, kurios šioje konferencijoje nebuvo atstovaujamos. Šita sutartis galios ligi balandžio 1 d., 1924 m.

Naujoji sutartis beveik išimtinai remiasi tais pačiais dėsniais, koki yra dabartinėje sutartyje, kuri baigiasi su balandžio 1 d., š. m., paremta Federalės Kuro Administracijos 1920 metų radiniais.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Pranešama iš Paryžiaus, kad rusai pasirašę Lozannoj sutartį su turkais, kuria pasižada gelbėti turkus jei kiltų su Santarve karas.

— Viennoje, Austrijoje, įvyko 300,000 komunistų, socialistų, bedarbių ir jų simpatizatorių demonstracija, kurioje reikalauta didesnės pašalpos bedarbiams ir kitų darbininkams palengvinimų.

— Sausio 25 d. išvažiavo iš Antverpo Amerikos okupacinės kariuomenės likučiai Vokietijoje. Vokietijos valdžia per savo ambasadorių Vašingtone išreiškė padėką Amerikos valdžiai už pavyzdingą Amerikos kareivių užsilaikymą Vokietijoje okupacijos metu.

— Sausio 29 d., Paryžiuje, prasidėjo 23 Tautų Sąjungos Tarybos posėdis.

— Įdėjus kiaulės akį aklam 17 metų jaunikaičiui Alfred Lemonovič, sakoma yra vilties kad jaunuolis galės matyti. Pačioje pradžioje jau jisai sakosi matąs truputį šviesą. Jei šita operacija butų pasekminga tai gal daugeliui šviesos nustoję jusių nelaimingųjų butų suteikta regėjimas.

Klaipėdos Krašto Sukilimo Dokumentas

Rašo **Kastantas Norkus.**

KAS PRIVERTĖ KLAIPĖDOS KRAŠTO GYVENTOJUS PRIE SUKILIMO?

Kas tik yra lankęsis Klaipėdos krašte — kiekvienas turėjo progą persitikrinti, kad tai yra grynai lietuviškas kraštas, vokiečių pavergtas ir užvaldytas. Laikuose viešpatavimo geležinės kaizerizmo kumšties Klaipėdos krašto lietuviams, taip lygiai kaip mums Didėsės Lietuvos žmonėms buvo uždrausta savo vardu vadinties, savo teisių reikalauti. Savo imperialistinius siekius vykindama Vokietija nustojo savo galybės, o rezultate pasaulio galiunams imant iš jos ko tik pasinori — vokiečių valdomų kraštų gyventojus prislėgė baisus skurdas. Ypač nepakenčiamas skurdas apėmė nevokiškus vokiečiais valdomus kraštus, kokiu yra Klaipėdos kraštas, apart to dar pracuzų „močiakaujamas".

Vokiška direktorija nemokėjo ar nenorėjo Klaipėdos krašto gyventojų reikalų ginti, bet juos skandino vis didesnin skurdan. Klaipėdos krašto gyventojai, tie tikrieji musų broliai — žemaičiai vis laukė ir laukė kol galingos atminties santarvė jų likimą sulyg Versalės sutarties išspręs, t. y. leis jiems susijungt su bandru Lietuvos kunu. Vienas Prusų Lietuvių veikėjas rašančiam šiuos žodžius pasakojo, kad jis savo draugijų deleguodamas atvažiuodavo Kaunan prie buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministerio kun. Puryckio prašydamas Klaipėdos krašto likimu rupintis, bet gaudavo atsakymą — „gerai gerai", ir tas „gerai" be jokios domės pasilikdavo mėnesius ir metus. Nesulaukę iš niekur pagalbos ir nepakęsdami dubeltavos priespaudos Prusų Lietuviai nusprendė patys organizuotis, spiestis į burius ir skelbt pasauliui, kad gana mums svetimų jungo, leiskite mums lietuvninkams su savo broliais lietuviais susiglausti! Ir glaudžiasi, jie patys glaudžiasi. Lietuva į juos nesiuntė jokių agitatorių nė propagandistų. Jei važiavo kas tai tik savu noru, pav. Amerikos pilietis Antanas Ivaškevičius, kuris drąsiai amerikoniškai Klaipėdos krašte teisybę skelbė. Važiavo tas pats Ivaškevičius, kurį Lietuvoje dominuojančios kr.-demokratų partijos oficiozas „Laisvė" visokiais negražiais vardais vadino ir šmeižė už jo darbavimasi Lietuvoj laike Seimo rinkimų. Čia klerikalai prašė Krašto apsaugos ir kitų ministerių, kad jam „uždarytų burną", o Klaipėdos krašte pranczai su vokiečiais jam uždraudė kalbėti. Ir jis nekalbėjo, o vien tiktai Prusų Lietuvių mitinguose atsistojęs ant pagrindų lietuvninkams pasikloniodavo. Bet mitingai pasibaigus buvo apstotas brolių klaipėdiečių ir klausinėjamas. Jis išsitraukdavo iš kišeniaus litą ir užklausdavo:

— Broliai, ar tikėjotės kuomet nors pamatyt lietuvišką pinigą?!

Amžiais pavergtų klaipėdiečių veidai nušvisdavo ir akyse sužibėdavo skaisti, lietuviška džiaugsmo ašara.

Firmasai didis Prusų Lietuvių žodis buvo:

MANIFESTAS.

Visiems Klaipėdos Krašto gyventojams.

Per ilgus šimtmečius musų kraštas vergavo svetimiems. Per Versalės taikos sutartį mes tapome atskirti nuo Vokietijos, kaipo iš seno lietuviškas kraštas. Bet ir šiandien mes svetimųjų spaudžiami ir varginami, vien tik užtai, kad lietuvninkais gimę, jais ir buti norime. Musų krašto valdytojai, neatsižvelgiant musų krašto reikalų ir prieš musų norą, visoms jėgoms dirba, idant musų krašto visiems žinomą „Freištatą" sudarius ir mus amžiams galutinai pavergus. Atėjunų viešpatavimas jau baigia musų kraštą gaspadoriškai paskandinti; ant musų yra užtrauktas miliardas skolos, neskaitant tų milionų, kuriuos už apstatymą vaisko reikės mokėti; mokesčių ir viso gyvenimo našta be giminės ir stono skirtumo spaudžia gyventojus kasdien vis daugyn. Nedaug beliko dienų musų kraštą svetimiems išduoti ir galutinai jį pražudyti. Musų krašto istorijoj muša dvyliktoji valanda. Todel paskutiniame akimirksnyje.

Mes, Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas, sąžiningai pildydami jusų uždėtas pareigas, išreikštas dideliuose susirinkimuose, protestuose ir nutarimuose, remdamiesi Jusų išrinktais Gelbėjimo Komiteto skyriais didesnėse musų krašto vietose ir atmindami istorinius nuo seniausių laikų čia įsigyvenusius lietuvių giminės mierius prie vienos lietuvių valstybės, šiuo musų manifestu — po viso pasaulio akių garbingai pranešame:

1. Nuo šiandien visą šio krašto galybę ir vyriausią valdžią paimame į savo rankas.

2. Lig šiol buvusią Krašto Direktoriją su **Steputaičiu** prišaky ir Statsratą skaitome atstatyta ir prašalinta ir nieks neprivalo jų klausyti.

3. Nuo šiandien pat Klaipėdos Krašto direktorijos pirmininku paskiriame musų krašto gyventoją, buvusį senos direktorijos narį, **Erdmaną Simonaitį** ir pavedame jam ne vėliau trijų dienų sudaryti Krašto Direktoriją iš 5 žmonių.

4. Nuo šios dienos abiem musų krašto kalbom ir visiems gyventojams šio krašto duodamos lygios teisės.

5. Visiems, politiniai prasikaltusiems prieš buvusią valdžią, liuosybę atiduodame.

6. Del sudavadijimo musų krašto dalykų komitetas rupinsis, kaip veikiai galės, kad skubiausiai atsibutų rinkimai į Klaipėdos krašto Seimą demokratišku budu.

7. Visi krašto gyventojai kviečiami užsilaikyti ramybėje, urėdininkai ir tarnautojai privalo pasilikti savo vietoje ir toliau savo pareigas atlikti. Urėdininkams, tarnautojams ir darbininkams algos ir dabar bus užmokama prisitaikant aukso valiutos.

8. Ydant Klaipėdos krašte ramumą išlaikius, gyventojus, jų gyvybę ir turtą apsaugojus nuo užpuolimų, plėšimų ir visokių pavojų, o taipjau, kad nuo vidujinių neprietelių apsisaugojus, visam krašte skelbiame išimties stovį su visom jo pasekmėm.

9. Išimties stoviui esant visame krašte alkoholiniai gėrimai pardavinėti draudžiama.

10. Nusižengusiems prieš musų zokonus ir paliepimus, prie krašto direktorijos yra sudaromas vyriausias išimties sudas.

11. Visi, kurie ardys ramybę krašto, kurie naikins telefonus, tiltus ir kitą krašto turtą ir priešinsis naujos valdžios paliepimams, bus atiduodami į išimties sudą ir baudžiami suktuže nuo 3 mėnesių iki gyvos galvos, o už sunkesnius prasikaltimus bus nužudyti ant smerties.

12. Mes šitą didį darbą atliekam vardan teisybės, del gyventojų gerovės ir geresnės musų krašto ateities. Visus, kam rupi gimtojo krašto laimė, kviečiame į bendrą talką ir Visagalis Dievas šitame musų visų darbe tebunie musų pagalba.

Vyriausiojo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto
Pirmininkas **Martynas Jankus.**
1 Vice-pirm. **Jurgis Strekys,**
2 Vice-pirm. **Jurgis Lebartas.**
Sekretorius **Vilius Šaulinskis.**
Komiteto narys ir reikalų vedėjas **Jurgis Bruvelaitis".**

Manifestas komentarų nereikalauja.

(Daugiau bus).

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūraštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

AR PAVYKS FRANCIJOS MILITARISTŲ ŽYGIS?

Kai visiems yra žinoma, jog Francijos militaristai į nieką neatsižvelgdami įsiveržė į Vokietiją ir okupavo visą Ruhr klonį. Ruhr klonis yra Vokietijos gyvenimo jautriausiu pulsu, nes čionai yra Vokietijos industrijos centras ir svarbiausis šaltinis jėgos visam Vokietijos ekonominiam gyvenimui; čionai taipgi randasi svarbiausis Vokietijos kuro šaltinis — angliakasyklos, be kurių nei industrija, nei pramonė negali normaliai vistytis. Ir užsmaugus šitą pamatinę Vokietijos gyvenimo arteriją, aišku, kad ir viso krašto gyvenimas turės nusilpnėti ir ilgainiui galutinai susmukti...

Skaitančiai laikraščius visuomenei yra žinoma, kad Paryžiaus militaristai įsiveržė Vokietijos teritorijon dvejopu tikslu: sunaikinti galutinai Vokietijos ekonominį gyvenimą ir niekeno nekontroliuojamiems traukti pelną iš Vokietijos industrijos centro, tiesiog pavergiant viso Ruhr klonio gyventojus, todel ir nėra reikalo apie tai daug ką aiškinti. Kiekvienam protaujančiam žmogui Vokietijos užpuolikų tikslai yra aiškųs. Verta pastebėti tik tas faktas, kad įsiveržę Vokietijon Paryžiaus militaristai elgiasi taip, kaip tikrojo karo metu užgriebę savo priešo teritoriją pasielgtų nekulturingos valstybės pergalėtojų bandos. Pirmiausiai paskelbia karo stovį visame užimtame krašte. Tuojaus suareštuoja angliakasyklų savininkus, kurie atsisakė įsiveržėliams vergauti ir išgabenę juos į savo teritoriją teisia karo teismu. Konfiskuoja iškastą anglį, visokius išdirbinius, bankus, pinigus, vertingus popierius ir tt. ir ginkluota jėga verčia kiekvieną to krašto gyventojų vergauti įsiveržėlių grobuoniškoms užmačioms.

Vienok nežiurint visų tų okupantų žiaurumų, kyla klausimas: ar ištikrųjų pavyks Francijos militaristams šitas žygis? Jau Anglijos didžioji spauda tikrina, kad francuzai pačioje pradžioje skaudžiai suklupo ir nėra jokios vilties, kad išeitų laimėtojais iš šito savo žygio. Ir ištikrųjų tenka labai abejoti, kad francuzams šitas žygis pavyktų. Visų pirma, šitoms jų avantiuroms pritaria tik vieni belgai, kurie aktyviai dalyvauja ir pačios okupacijos scenoje. Kitos visos valstybės tiesioginiu ar netiesioginiu budu net pasmerkė šitą francuzų žygį, arba laikosi neitraliai. Net Lenkija — tasai Francijos vasalas ryšuose ir tai pasisakė, kad ji laikysis neitraliai Ruhr klonio okupacijos klausimu.

Iš kitos pusės pažvelgus, tenka skaitytis su pačių vokiečių sutartinu ir tvirtu pasipriešinimu. Netik Vokietijos valdžia pareiškė, kad ji pertraukia su Francija diplomatinius ir ekonominius santykius, nes įsiveržus francuzams į Vokietijos teritoriją, Versalės taikos traktatas nustoja savo galios, bet ir visa tauta kaip vienas žmogus stojo kavon su okupantais. Netik okupuotoje Vokietijos dalyje pačioje pradžioje sustreikavo beveik visų rušių darbininkai ir visomis išgalėmis priešinasi okupantams, bet ir visoj Vokietijoj kilo visuotinas boikotas Francijos ir Belgijos prekių. Taipgi pertraukta ir visi finansiniai ryšiai. Žodžiu, visoje pilnumoje prasidėjo ekonominis karas tarpe Francijos ir Belgijos iš vienos pusės ir Vokietijos iš kitos pusės. Pagaliau, kad ir pavyktų okupantams ginkluota prievarta grąžinti darban sustreikavusius Ruhr klonio darbininkus, tai pelningos ir našios produkcijos irgi negalima tikėtis. Kur viešpatauja prievarta, ten pati savaimi kyla neužslopinama obstrukcija, o ginkluotos jėgos slopinimui obstrukcijos daug kainuoja.

Akyvaizdoje šitokių įvykių, ar galima tikėtis, kad Francijos militaristai išeitų laimėtojais iš Ruhr klonio okupacijos? Ir mųs širdingiausiu troškimu yra, kad artimoje ateityje Paryžiaus militaristai butų priversti, su gėda ir su dideliais nuostoliais, pasitraukti iš Vokietijos teritorijos. Nėsa tik tuo budu galingieji pasaulio grobuonys galutinai įsitikintų, kad silpnesniųjų skriaudomis, ašaromis ir krauju paremtas militarizmas jau atgyveno savo dienas.

SLA. DARBUOTOJŲ DOMEI.

SLA. Auksinio Konkurso skyriuje yra talpinama žymesniųjų musų visuomenės darbuotojų pareiškimai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje klausimu. Šituose pareiškimuose yra daug naujų ir svarbių minčių ir faktų kuriais įrodoma, delko yra butina pareiga kiekvieno lietuvio-darbininko nieko nelaukiant prisidėti prie musų organizacijos. Tuose pareiškimuose taipgi aiškiai vaizduojama SLA. naudingumas ir atskiriems musų organizacijos nariams, ir visam Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenimui.

Todel šiuomi atkreipiame domę visų SLA. narių, o ypač musų organizacijos darbuotojų, net reikalaudami, kad kiekvienas šituos pareiškimus su atatinkama dome perskaitytumėt. Čionai netik kiekvienas gaus progos pilnai susipažinti su musų organizacijos užsibriežtais tikslais ir jau atliktu neapkainuojamos svarbos darbu, bet apart to dar, pasisems tiek medžiagos savo darbuotei, kad jos užteks netik šio konkurso metu, bet ir visam laikui, kol tas darbuosis savo organizacijos labui.

Svarbu pažymėti dar ir tas faktas, kad tarpe šių pareiškimų užtiksite ir pašalinių žmonių — kurie nėra SLA. nariais, nuomones apie musų organizaciją. Kuomet patys SLA. nariai prielankiai atsiliepia apie savo organizaciją, tuomet dauguma gali pamanyti, kad jų pareiga taip rašyti. Vienok kuomet pašaliniai žmonės taria savo teisingą žodį apie musų organizaciją, tuomet jau kitas klausimas ir niekas negali tikrinti, kad jie bereikalingai giria ar peikia musų organizaciją. Apart to, šituose pareiškimuose rasite ir kritikos musų darbuotei, vienok to negalima palaikyti musų organizacijos smerkimu. Rimta kritika ir naudingais patarimais musų pareiga pasinaudoti ir visomis išgalėmis pasidarbuoti organizacijos labui nors šio konkurso metu.

PERŽVALGA

:: *Klaipėda rišama su Vilnium.* — Buvusi prie Tautų Sąjungos sekretoriato p. Sarah Wambaugh iš Cambridge, Mass., per „New York Times" padaro pastabą, kad Tautų Sąjunga neturi nieko bendro su Klaipėdos klausimu. Vokietija, atsisakydama nuo Klaipėdos, Versalės taikos traktato 99 straipsniu pavedė ją santarvės ir sąjunginių valstybių kontrolėn ir sutiko priimti tokį galutiną Klaipėdos klausimo išspren dimą, kokį padarys šitos valstybės. Tarpe kitko ji sekamai pareiškia:

„Klaipėda yra naturaliu uostu Lenkijai ir Lietuvai ir Aukščiausioji Taryba, kuri yra santarvės taryba, o ne sąjungos taryba, laikė ligi šiol Klaipėdą po laikina francuzų okupacija su ta viltimi, kad su pagalba Klaipėdos bus galima surasti kokia nors išeitis ginčuose tarpe Lenkijos ir Lietuvos už Vilniaus teritoriją."

Vadinasi, Santarvė ligi šiol laikė Klaipėdą kaipo užstatą už Vilnių. Kuri pusė laimės Vilnių — toji negaus Klaipėdos. Vienok Klaipėdos krašto lietuviai galutinai išsprendė Klaipėdos likimo klausimą, visiškai nerišdami jo su Vilniaus klausimu.

Kas liečiasi Klaipėdos, kaipo naturalio uosto Lenkijai, tai tokiu pat naturaliu uostu Lenkijai yra ir New Yorkas, nes kaip prie New Yorko, taip ir prie Klaipėdos Lenkijos teritorija neprieina, o lenkų New Yorke yra daugiau, negu Klaipėdos krašte.

* * *

:: *Nematomi laimėjimai.* — Nei iš šio, nei iš to sumanė Čikagos klerikalų darbuotojai sušaukti „katalikų seimą". Susišaukė tos apylinkės apie 300 parapijonų, atlaikė iškilmingas mišias, kunigai Cesaitis ir Bumša pasakė po karštą pamokslą, iškeikė „bedievius" ir „bedievišką" spaudą ir įsakę geriems parapijonams skaityti tik „katalikiškus" laikraščius, išsiskirstė. Tai ir visas „seimas".

Vienok klerikaliniai laikraščiai šaukia: „galingas katalikų laimėjimas!" Bet ką tie katalikai laimėjo, tai niekas negali pasakyti. Gal but jie laimėjo „smertelnų griekų" atleidimą, kuomet išklausė Cesaičio-Bumšos triukšmingų pamokslų.

* * *

:: *Teisingai pasakyta.* — Pasklidus Klaipėdos krašto įvykių žinioms, Amerikos didžioji spauda daugumoje atsiliepė neprielankiai apie Lietuvą. Tačiau randasi vienas, kitas ir iš didžiųjų Amerikos laikraščių, kurie pajėgia bešališkai ir teisingai Klaipėdos klausimu atsiliepti. Štai mums prisiuntė pil. A. F. Peleckas iškarpą iš vieno įtakingo Philadelphijos dienraščio „The Philadelphia Inquirer", kuris savo editoriale labai bešališkai ir teisingai Klaipėdos klausimu atsiliepia. Pirmiausiai nušviečia Lenkijos imperialistų intrigas, kurios buvo skleidžiamos Paryžiaus taikos konferencijos metu po pasaulinio karo, kad pasiglemžus sau Lietuvą, pamini, kad lietuvių tvirtos pastangos sutrynė tas lenkų intrigas ir sukurė nepriklausomą Lietuvos Respubliką, pagaliau nušviečia teisingai Klaipėdos klausimą Ambasadorių Taryboje, pabriežiant Klaipėdos reikšmę Lietuvai, kaipo vienatinio išėjimo į juras, primena, kad Klaipėdos krašte lietuvių elementas yra didelėje didžiumoje, savo editorialą baigia sekamai:

„Jie (lietuviai) jautė, kad, taip sakant, uodega turi eiti su kailiu ir todel jie įrodinėjo, kad Klaipėdos kraštas, kaipo vienatinis išėjimas į juras ir lengvai jiems prieinamas, turi buti pavestas jurisdikcijai valdžios tos teritorijos, kuriai jisai geografiškai priklauso. Kad šiuose lietuvių įrodymuose yra užtektinai logikos ir gyvo reikalo, niekas negali užginčyti ir kuomet lietuviai nematė prospektų, kad Santarvė ateis greitai jiems pagalbon šituo reikalu, tat jie pasekė vientuos įvykius, kurie išsprendė Vilniaus ir Fiume klausimus ir pasigelbėjo patys sau.

„Dabar jie Klaipėdoje, kaip lenkai Vilniuje, kuris sulig teisėtumo priguli Lietuvai, ir kaip italai Fiume, prie kurio kroatai turi didesnių teisių ir visiškai nesimato, kad kas nors stengtųsi lenkus ir italus iš užimtų vietų išvyti. Gal but ir dabar Santarvei yra geriausis, jei ne vienatinis, išėjimas, tai nusilenkti prieš įvykusį faktą ir sureguliuoti valdymo teises sulig to teisėtumo, kurį lietuviai įgijo formaliu savo patvirtinimu."

Ištikrųjų labai teisingai pasakyta! Gaila tik, kad nedaug tokių pareiškimų užtinkame Amerikos spaudoje.

Amerikiečių Reikalai Lietuvoje

Rašo *V. K. Račkauskas.*

Lietuvon grįžtančių amerikiečių reikalais niekas ligšiol tinkamai nesirupino. Teisybė, bene jų pačių dalykas buvo savo interesus pri žiurėti, — bet, matomai, ir jie neįspėjo, kad be tinkamos organizacijos apsisaugoti negalima ir negalima greituoju surasti atsakančios progos savo prityrimui ir Amerikoje uždirbtiems pinigams pritaikyti su nauda sau ir kraštui.

Delto, kad nebuvo reikalingos organizacijos, Amerikos lietuviai, bendrai imant, daug nukentėjo. Ypatingai nukentėjo jie, kada prasidėjo staigus vokiečių markės puolimas. Kaune žinomi ir viešai pasakojami yra faktai, kaip, pvzd., vienas chikagietis, naudodamos žemu kursu, išsimainė net $20.000; už poros savaičių markė taip žemai nupuolė, kad jis vos begavo už jas $5.000, prakišdamas tokiu budu net $15.000. Kitur gi sakoma, kad vienos amerikiečių korporacijos „prezidentas" net apsirgo, kai pamatė, kad jo išmainytieji į markes $25.000 pradėjo tirpti ir dilti... Tokių pavyzdžių Lietuvoje yra dabar tukstančiai! Žinoma, gal tokiam pinigų mainymui ne butų visiškai užkirtusi kelio joki organizacija, bet vis gi ne vienas gal butų pasitaręs su savo draugais, butų nepasidavęs spekuliantų gundymams.

Toliaus nemaža nukentėjo amerikiečiai lietuviai ir del to, kad, nežinodami naujai susidariusių Lietuvoje ekonominių sąlygų, negalėjo išmintingai prie jų prisitaikyti. Vieni ieškojo sau tinkamos kur pramonės, kiti — prekybos, treti —ukio. Labai dažnai toki ieškotojai atsiduria keblioje padėty: ne kartą patenka į rankas kokių nors faktorių, kuriems rupi ne tokio progos ieškotojo gerovė, bet jų pačių asmeninė nauda, tad ir išeina taip, kad amerikietis bėga šen, bėga ten ir, pagaliaus, prašvaistęs nemaža pinigų, neradęs kur apsistoti ir naudingai padirbėti — grįžta, keikdamas Lietuvą, į Ameriką. Tokio betikslio bėginėjimo ir ieškinėjimo pasitaiko ir su gudresnais musų broliais, nepasidavusiais „faktorių" globon.

Taip pat labai žymią rolę lošia ir ta sąlyga, kad Lietuvon grįžęs amerikietis jaučiasi lyg svetimas. Rods, čia yra burys savo žmonių, buvusių Amerikoje, bet visi jie pakrikę, nesusiorganizavę, be centro ir už jų patarimus (ar jie butų geri, ar žalingi) joki organizacija atsakomybės neima. Amerikietis, nerasdamas sau jokio centro, jokios įstaigos, kurioje galėtų pasijausti kaip pas save, kaip namie, kuriai galėtų pasitikėti, jaučiasi nekaip. Anot vieno Lietuvos veikėjo, toks brolis amerikietis stovi, taip sakant, viena koja Lietuvoje, o antra — Amerikoje, ir juo greičiau jis pakels koją ir sustos arba Lietuvoje, arba Amerikoje, tuo bus geriau ir jam pačiam ir Lietuvai...

Bet iš kitos pusės Lietuva duoda daug įvairių progų, daug įvairių galimybių tinkamai gyventi ir naudingai pasidarbuoti. Žinau, kad daugelis grįžusių į Ameriką lietuvių nenorės sutikti su šia mano nuomone. Bet jai paremti aš turiu gyvų pavyzdžių. Štai, amerikietis Petronis (iš Rochesterio) Subačiaus apielinkėje kuopuikiausią prekybą veda ir atneša daug naudos Lietuvai ir, žinoma, pats sau. Toliaus, Baltuška (iš Baltimore) Virbalyje tvirtai įkibo į pramonę ir yra naudingas Lietuvai. Šiaip iš eks-amerikiečių galima suminėti visa eilė darbuotojų, kaip antai: B. K. Balutis, K. Norkus, P. Norkus, Dr. B. K. Vencius, J. Gedminas, Pranas Butkus, P. Rimkus, J. Garšva, J. Smelstorius, Karsokas, Dičmonas, ir daug kitų, kurie nei nemano Amerikon grįžti, nes *norėjo* ir mokėjo prie naujų Lietuvoje sąlygų prisitaikyti ir nori darbuotis Lietuvos kurybos metu.

Norint tinkamai prisitaikyti prie Lietuvos gyvenimo ir su nauda pasidarbuoti, reikia daug ko. Neužtenka tik gero noro ir kruvos pinigų. Su kruva pinigų ir be didelių gudrybių galima naudos padaryti. Bet reikia žiurėti, kad tie pinigai kuodaugiausia ir kuoreikalingiausios naudos kraštui suteiktų. Todel tad ir reikia centro, kur kiekvienas amerikietis galėtų gauti kuoteisingiausių žinių apie sąlygas, kokiose jis galėtų pradėti gyventi. Tokiame centre turėtų buti teisingų žinių apie šiuos dalykus: žemė pirkimui; pramonės, kur reikalinga amerikiečių kapitalai ir prityrimas; prekybos sąlygos ir t. p. Toks centras Kaune ir jo skyriai provincijoje turėtų sudaryti ir taip vadinamas draugijines pramogas, kur amerikiečių interesai bendrintųsi, kur jie galėtų susiartinti su Lietuvos žmonėmis ir tt.

Apie tokią organizaciją jau esu kiek anksčiau rašęs, — tai yra *Lietuvos ir Amerikos Lietuvių Susiartinimo Draugija.* Ją įkurė Lietuvos žmonės, drauge su apsigyvenusiais Lietuvoje amerikiečiais. Jos steigėjais, kaip parodo statutas, buvo prof. Žemaitis, adv. M. Šleževičius, Karsokas, M. Bortkevičienė, V. Vencienė ir kt.

Amerikiečiai Lietuvoje, turėję antrą savo konferenciją 13 d. gruodžio, nutarė prie tos draugijos dėtis ir per ją savo reikalais rupintis taip Lietuvoje, taip ir Amerikoje.

Paskutinis amerikiečių susirinkimas 13 d. gruodžio, 1922 m., Šaulių Sąjungos Bute Kaune, buvo drauge su Lietuvos ir Amerikos Susiartinimo Draugijos steigėjais. Šitame susirinkime aptarta sekanti klausimai:

1. — Nutarta, pirmojo Amerikiečių Seimo Komisijai nusprendus, spiestis prie L. ir A. L. S. Draugijos.

2. — Priimta L. ir A. L. S. Draugijos Statutas.

3. — Nustatyta mokesnis: šiaip nariai moka metams 12 litų ($1.20); Nariais Labdariais skaitomi tie, kas aukos Draugijai nemažiau 500 litų ($50).

4. — Nutarta, kad, renkant Centro Valdybą, vienas Valdybos sarys butų renkamas iš amerikiečių lietuvių, gyvenančių Amerikoje, su teisėmis pirmojo vicepirmininko.

5. — Nutarta tuojau įsteigti Draugijos Informacijų Biurą ir butą tam Biurui už dyką pasiulė Lietuvos Kredito Bankas (Laisvės Alėja, N24, Kaunas).

6. — Nutarta prirašinėti prie Draugijos narius ir steigti skyrius. Čia pat susirinkime prisirašė 16 narių.

7. — Išrinkta Valdyba sekančiai: pirmininkas — profesorius ir Lietuvos Seimo narys *Žemaitis;* pirmuoju vice-pirmininku *V. K. Račkauskas* iš New Yorko; antruoju vice-pirmininku advokatas ir Lietuvos Seimo narys *Mykolas Sleževičius*; Valdybos nariais — *Kastantas Norkus* ir *Jonas Strimaitis;* Kontrolės Komisija — *V. Vencienė* ir *A. Ivaškevičius* (iš Bostono); Valdybos narių kandidatais, su teisėmis pavaduoti narius susirinkimuose — *Karsokas* ir Seimo narys *L. Natkevičius.*

Šisai lietuvių susiartinimo linkui žingsnis yra labai svarbus ir reikšmingas. Juo užtiesiama pamatas labai rimtai organizacijai, per kurią bus galima nuveikti ne vieną svarbų Lietuvai ir Amerikos lietuviams darbą.

Kas norėtų platesnių apie šios organizacijos veikimą ir tikslus informacijų, tegul kreipiasi į šio straipsnio autorių (V. K. Račkauskas, 105 W. 87-th St., New York, N. Y.), — mielai bus suteikta plačių žinių taip apie kalbamąją organizaciją, taip jau ir apie gyvenimo sąlygas Lietuvoje.

Rytų Europos Konjunktura

Rašo *St. Miliauskas.*

Visam pasaulyje nustojo laikinai žvangėję ginklai. Jeigu kas mano, kad pasaulis jau tikrai rengiasi turimti ir užsiimti ekonomine ir kulturine tveryba, tai tas labai klysta, nes tai yra tik paviršutinis vaizdas; ištikro Europa stovi ant vulkano ir tas vulkanas netolimoj ateityje išsiverž. Vokietija ilgesniam laikui nurimo, bet liko Rusija su Lenkija, kurios bus tuom vulkanu. Karas turės prasidėti taip greit, kaip greit Rusijoj atsiras ganėtinai duonos ir mėsos vidutiniam išlaikymui 3 milioninės raudonosios armijos. Dabartinė bolševikų taika su Pabaltija, Lenkija ir Suomija, yra tik laikinoji „perediška" (laikinas poilsis); patys rusai šio fakto neužginčija ir arčiau stovėję prie bolševikų štabų, arba akyliai sekę jų žygius ir politiką atsakys teigiamai. Jeigu bolševikams butų duonos ir šovinių pakakę, jie dar nebutų baigę karo su atsiskyrusiomis šalimis.

Umai bolševizmas negrius; jį sugriauti tegali tik išlaukinė jėga, bet kol bolševizmas sėdi ramiai, tai nekliudomas išlaukinės jėgos, kurį laiką sėdės ramiai. Nugalėti bolševizmą tegalės jam pradėjus karą, daugelis susitariusių šalių. Apie tai, kad patys Rusijos gyventojai išgriautų bolševizmą iš vidaus, nėra ko ir manyti; rusai ir kitos po bolševizmo ranka esančios tautos yra taip dezorganizuotos, taip jųjų mintis, spėka ir kultura išgriauta ir ardoma, kad jokiu budu

negalės sudaryti tokią vidaus jėgą, kad galėtų nuversti bolševizmą. Sugriauti bolševizmą reikalinga daugiausia fizinė jėga, o tik antraeilė jau reikalinga moralė spėka. Taktika bolševizmo yra: ardyk ir valdyk todel padarytos priemonės moraliniam suskaldymui ir decentralizavimui visų žmonijos šluogsnių iki absurdo. Du driskiu, iš kurių vienas turi kumelpalaikę o kitas jos neturi, yra fiziniai ir moraliai viens kito paskelbti priešai. Ką jau kalbėti apie galimybę kokio nors tautinio susiorganizavimo. o syki tokios galemybės nėra, aišku, kad negali susidaryti vidaus pajėga bolševizmo sugriovimui. Kas pranašauja greitą bolševizmo griuvimą prie dabartinių sąlygų, tegul nesidžiaugia tuščia iliuzija. Todel, sakau, reikia laukti netolimoj ateity didelio karo, kuris nupuls pirmiausia ant kordoninių šalių ir tautų (Pabaltija ir Lenkija).

Kad šis tvirtinimas nėra iliuzija, matosi iš bolševikais vedamos slaptos agitacijos tarpe visų Rusiją apsupančių šalių, kurį pasirodo, siekia net į Ameriką!.. Didžiausia Maskvos domė, šiuom tarpu kreipiama į Estija, kaipo silpniausią šalį ir daugiausia į Rusiją isikišusę. Paskutinių dienų įvykiai liudija, kaip uoliai bolševikai, jau šiuo bejėgiu metu, rengia ten sau dirvą panašiai į Gruziją. Antruo ju eina Latvija, o mes lietuviai, esame tarpe dviejų ugnių: lenkų ir bolševikų, kurie Lietuvoje eina išvieno; Lenkija nori Lietuvą ir Latviją užgrobti, kad atsiekti savo groboniškus tikslus „od morza do morza", o bolševikai Lietuvos silpnume mato sau vartus į Europą. Sugriovimui Lenkijos ir Pabaltijos, bolševizmui reikalingi yra lenkų siekiai Pabaltijoj ir amžinas karas su Lietuva, bet užgrobimas lenkais Lietuvos arba įsivyravimas didžiosios Lietuvos su Vilnium, Gardinu, Klaipėda yra bolševizmui peilis, kurio jis daugiausia bijo. Ypač isiplėtimas Lietuvos yra baisus, nes tada pasidaro geležinis nuo vakarų kordonas, per kurį peržengti į Vakarų Europą, bolševikai ilgai ir ilgai negalės. Lietuva dabar yra tuo akstinu, ant kurio rymo visos Europos taika. Bolševikų tikslas kuodaugiausia nusilpnint musų valstybinį aparatą ir pačią valstybę, keliant vidaus riaušes, streikus ir neužganėdinimą, podraug organizuojant slaptus savo avangardus, kad kilus karui su lenkais, kiltu nors fiktyvis „darbininkų sukilimas", kuris panašiai Gruzijai šauktųsi į Maskvą pagalbos. Tada bolševikai šoktų su milionine armija per lenkų „koridorį" ties Disna—Drisa į Lietuvą, kol kas nejudindami latvių ir estų kol „apsidirbtų" su Lenkija ir Lietuva, o tada automatiniai užsmaugtų Estiją ir Latviją. Juk nebetikslo puolant Želigovskiui Lietuvą, bolševikai ultimatumus lenkams siuntinėjo stabdydami Lietuvos užpuolimą, bet nei žodžiu nebuvo užsiminta lenkams iš Vilniaus išsidanginti. Jeigu lenkai nebutų sustabdyti ir butų artinęsi prie Kauno, bolševikai, beabejo, lenkus butų puolę, tik sakau ne Lietuvą gelbėti, bet jają užgrobti ir pasidaryti vartus į Vokietiją.

Man Ukrainoje teko su tikti vieną buvusį Lietuvos bolševikų komisarą iš išvyto „Lietuvos bolševikų Sovnarkomo" su kuriuom išsikalbėjus, maždaug tą patį, ką rašau, jis man tvirtino ir man vykstant į Lietuvą jis pasakė: „Sudie, greit pasimatysime Lietuvoje, kaip tik biskį pasilsėsime ir atsipusime po taip ilgo karo su baltgvardiečiais". Dabar jis yra pirmininku „Lietuvių Komunistų biuro" prie Rusijos komunistų partijos, kurio tikslas — rengti Lietuvoje dirvą įvairiais galimais budais, bolševikų atėjimui. Šis straipsnis nėra paremtas pasakytais žodžiais vieno iš Lietuvių Tautos pardavikų, bet tai yra „resume" ilgo sekimo ir patyrimo bolševikų politikos ir jų planų. Taigi, taikos Europoje dar nesimato kol gyvuoja dvi groboniškos pajėgos: rusai ir lenkai. Nesimato taikos jei, sakysime, kokiu nors stebuklingu budu, iš vidaus ar iš viršaus bolševizmas butų sugriautas su pagalba lenkų, anglų, francuzų, amerikiečių ar kiniečių su japonais. Tos valstybės sugriovusios bolševizmą, negalėtų Rusiją pasidalinti, bet turėtų įkurti respubliką ar monarchiją ir iš Rusijos pasitraukti, o kad Rusija galėtų greičiau atsistoti ant kojų ir pradėti nors nuošimčius Santarvei mokėti už savo skolas, jie pasirupintų jėga savo kariuomenių prijungti prie Rusijos pirmiausia visą Pabaltiją ir apkarpydami Lenkiją Rusijos naudai. Neveltui Lloyd George Genuos konferencijoj pareiškė, kad Lenkijos rytų siena dar nenustatyta, o apie Lietuvą nei žodžio neužsiminė tame klausime. Santarvės planai čia aiškųs ir jie turi parengtus planus Rusijos šiokiam ar tokiam likimui.

Iš antros pusės jeigu bolševizmą nukariauti Santarvei padėtų kordoninės šalys tada gal Santarvė iš savo pusės paliktų kordonines šalis nepriklausomomis, bet paliktų Rusijai laisvas rankas elgtis su savo kaimynais kaip ji nori. Rusijos viršunės ir apačia, ypač mums su jais tiek metų gyvenusiems, puikiausiai žinoma, kad šiandien nėra nei vieno ruso, kuris pripažintų atsiskyrusių šalių neprik lausomybę. Lenkija dar šiaip-taip jų pakenčiama, bet Pabaltija, Suomija anaiptol ne! Todel pasiliuo savus Rusijai nuo bolševizmo ji kiek atsipeikėjus, paskelbtų įvardintoms šalims karą už jųjų prisijungimą Rusijai. Pirma, Rusijai reikalinga Baltijos jura; antra gelžkeliai į Vakarų Europą; beto didžioji Rusija negali vystitis ir plėtotis. Taigi iš virš išdėstito, ateitis rytų Europos dar labai ir labai apsiniaukusi ir raudonų gaisrų pašvaistė. yra klausimas labai netolimos ateities.

Visai kita padėtis butų, jei Rusijos pavergtos tautos, dabar esančios bolševikų valdž.; šiaurėj karėlai, la

(Tąsa ant 7 pusl.)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

NAŠLĖ IR NAŠLAITĖ.

Nekukuok gegele ant beržo šakelių,
Man sopa širdelę netekus tėvelio.
Šiaurės vėjas siaučia, medžių lužt šakelės,
Ką tai širdis jaučia našlaitės-mergelės.

Klevelis.

Morta Dobrilienė buvo našlė, kurios vyrą ištiko nelaimė anglių kasyklose; jis užbaigė savo gyvastį gilumoje žemės po sunkiu akmeniu, kas anglių apyrubėje nėra jokia naujiena. Vyras atsikėlęs anksti ryte eina linksmas darban ir kartais į pusę valandos po prasidėjimui darbo, jau parvežamas namo: tai apdegintas gazu, tai nulaužta ranka ar koja, tai sučaižyta burna, o neretai visiškai negyvą. Dobrilienės vyras buvo vienas tokių nelaimingųjų.

Morta, po vyro mirčiai, gavo iš kompanijos pomirtinės apie keturis šimtus ir iš vietinių dviejų draugijų po pusantro šimto. **Susivienijime Lietuvių Amerikoje** Dobrila buvo apsidraudęs ant tukstančio dolerių. Daugelio angliakasių moterys, kurių vyrus dar akmuo neprispaudė, ir našlės, kurių vyrai nepriklausė į jokias organizacijas, o mirė paprasta mirčia ir esančios blogesnėje padėtyje, pavydėjo Dobrilienei tos „laimės" iš to nelaimingo atsitikimo ir sakė, jog ji yra „laiminga". Prieg tam, turi tik vieną mergaitę, kuri budavo motinai širdį sugraudina savo dainelėms: **„Nekukuok gegele ant beržo šakelių"** ir kitoms panašioms. Laikui bėgant duktė pradėjo pamiršti apie savo tėvą, vietoje liudnų melodijų, dainuodavo linksmas ritmiškas daineles ir visuomet budavo linksma kaip lakštutė. Žodžiu, ji buvo motinos visa viltis. Tad kaiminkos Mortą vadindavo laiminga ir iš to atžvilgio. Ant galo, Dobrilienė užgauta paralyžiaus — dešinė pusė kuno suparaližuota, kas jai leido su gryna sanžine nuo ryto ligi pat vakarui „tinginiauti" ir delei to ją vėl kaiminkos vadino „laiminga".

O vienok tą moteriškę, tris kart pavadintą „laiminga", ėdė rupestis — rupestis motinos apie Agotėlės ateitį.

Agotėlė buvo daili, raudona, štarki, sveika ir linksmo budo mergina. Turėjo didelius dailius baltus dantis, kuriuos nuolat šypsodamosi visiems rodydavo. Niekas nematė jos paveikslo ant kurio nebutų matomi dantukai. Ji turėjo neapsakomai didelę laimę prie vaikinų, kas antras mėnesis vis kitą numylėtinį. su kuriais budavo nei prieš žmones nesislėpė. O kiek jų buvo „ant virvutės", apie kuriuos tik keletas artimesnių jos draugų težinojo! Kiek jų buvo padėtų „ant lentynos", kaipo atsargos kapitalas... Bet su tais, su kuriais prieš žmones nesislėpdavo, vis kas tai tokio nepasisekė laimėti sau už vyrą.

Vienas iš tokių viešų Agotėlės draugų buvo šiaučiaus gizelis, labai linksmas vaikinas biskį melagis, bet apsukrus; budavo motinai rankas bučiuoja, gerinasi kiek įmanydamas; su duktere-gi..... bet tai jaunų dalykas. Juk-gi apsives su ja. Ir delko-gi negalėtų apsivesti? Juk jis ją myli ir mato kaip ji juomi užganėdinta. Kitaip neatsilankytų kas vakaras, nekalbėtų taip meiliai ir nesėdėtų per ištisas tris-keturias valandas, nevalgytų vakarienės, kurią Morta busimam žentui priruošdavo rupestingai. Visuomet daboja, kad torielkoj butų ne pora dešros šmotelių, bet visuomet pakaktinai ir visuomet Agotėlė, jos vienatinis kudikis, sėdėtų šale jaunikio, geresniam apetitui. O svečias, žinoma, apsilaižydamas suvalgydavo veik viską, kas padėta, iš ko našlė neapsakomai patenkinta budavo.

Kas-gi nemyli kalbėti apie savo puikius sapnus?!... Vieną kartą Dobrilienė klausė savo draugės skalbėjos, su kuria, kad pigiau išeitų, gyveno iš pusės vienoje neruimingoje stubelėje:

— Kaik Jųs Zuikiene manote, ar apsives jis su Agotėle?...

Nebutų motina, jei nebutų tikėjusi išgirsti žodį „taip".

Skalbėja, matydama šiaučiaus gizelyje vien tik gudrumą, atsakė umai ir šaltai:

— Kur tau jis apsives!..

Ir nepaliaudama nė ant valandėlės pliuškuriuoja po muiluotą vandenį, prikrautą skalbiniais.

Mortos širdis sustojo plakusi.

— Delko-gi taip manote? — klausia nusiminusi.

— Delto, jog man taip atrodo.

— Juk jis lankosi pas mus per tokį ilgą laiką ir jie vienas kitą myli... Jis su jokia kita neužsideda. Delko-gi taip darytų?

— Delto, kad pavalgyt vakarienės! — tiesiai atsakė skalbėja.

Šie ištarti žodžiai atvedė našlę į padukimą.

— Ką Jųs Zuikiene, išmislijot!.. — ginčija įpykusi našlė.

— Sakau tą, ką žinau. Pamėgyk tik neduoti valgyt nors per savaitę, o pamatysi kas atsitiks.

Kadangi motina su duktere gulėjo vienoj lovoj, tai Agotėlė tą pat nektį pašnabždoms dasižinojo nuo motinos, kaip skalbėjai atrodo jos santykiai su paskutiniu jaunikiu.

— Ir Jųs mamyte įtikėjot? — klausia mergaitė motinos.

— Kas žino, visokių yra žmoinų sviete.

Motina su Agotėle buvo slėgiamos visokių minčių. Kartais mislijo, jog skelbėja buvo tikra liežuvninkė, tai vėl mislydavo, jog ir vaikinų-suvadžiotojų nestokuoja. Galutinai priėjo prie to, jog nusprendė tai išbandyti. Per tris dienas šiaučiukas buvo priimtas „sausai". Ketvirtą dieną ir sekančiomis suvis nepasirodė.

— Matot Dobriliene, ar neteisybę sakiau — pastebėjo skalbėja.

Susirupinus našlė tylėjo, skaitydama ant pirštų, kiek šmotų dešrukių tas nenaudėlis suėdė.

Duktė nežinodama ką daryti, aiškinosi:

— Gal serga... ar taip kas atsitiko...

Bet visą savaitę nepasirodžius jam, jau neabejojo, jog šiaučiukas jos nemylėjo.

Ar mažai mes turime tokių motinų kurioms kaiminkos pavydi laimės, o ištiesų jos yra nelaimingomis delto, kad perdaug didelę valią duoda savo dukrelėms?

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

— Man rodosi, kad to radinio protokole žymėti visiškai nereikalinga — vėla spiriasi kunigo advokatas. — Visų pirma teismas negali patikrinti kam tie daiktai ištikrųjų priklauso, nes jau jie yra žuvę. O antra, jei toki daiktai ir rasta kaltinamojo stuboje, kurie priklauso kunigui, tai galimas daiktas, kad jie buvo įnešti į stubą jau po to, kai kunigas buvo primuštas.

— Šitas radinys yra svarbiu punktu šioje byloje ir aš reikalauju, kad tas butų pažymėta protokole! — reikalauja mano advokatas.

— Suprantama, reikalinga pažymėti! — atsako rašydamas teisėjas.

Policijantas, kuris kartu su policijos viršininku mane suėmė, irgi liudijo bešališkai, kaip ir policijos viršininkas.

— Keno buvo tas revolveris, kurį laikei rankoje, kuomet tave suareštavo policijos viršininkas? — klausia manęs teisėjas.

— Kunigo!

— Tas pats revolveris, kuriuomi tau ranką peršovė?

— Tas pats, kuriuomi man ranką peršovė ir kuriuomi jam galvą sudaužiau, kuomet išplėšiau iš jo rankos.

— Kuriuo tikslu tu jį nešiojaisi po stubą?

— Nežinau... Galiu pasakyti tik tiek, kad ieškojau stuboje Mildos.

— Savo žmonos?

— Taip, savo žmonos.

— Tikslu ją nušauti?!

— Nežinau, kas butų atsitikę, jei bučiau radęs ją stuboje. Galimas daiktas, kad bučiau nušovęs ją ir save...

Mano advokatas vėla susiraukė pažiurėjęs į mane ir pakraipė galva.

Toliaus klausinėjamas gydytojas, kuris, tariant man paskutinius žodžius, įėjo į raštinę. Jisai baigdamas savo liudymą užreiškė:

— Kunigas buvo tokioje padėtyje, kad aš maniau, jog jisai nepergyvens tą naktį.

— Ar daktaras nemano, kad kaltinamasai pats galėjo sau ranką peršauti? — klausia kunigo advokatas.

— Taip manyti nėra galimybių, nes buvo peršauta dešinė ranka. Pagaliau, kuomet žmogus pats save šauja, niekuomet nešauja į ranką ir dargi į dešinę — atsakė šypsodamasis gydytojas.

— Ponas Teisėjau, šito rašyti į protokolą nereikia, nes aš tik informacijų tikslu to klausiau — pastebi klausėjas.

— Man tai nesvarbu, kuriuo tikslu Tamsta klausiai, ir aš meldžiu, ponas Teisėjau, šitą gydytojo pareiškimą įrašyti į protokolą! — pareiškia mano advokatas.

Dar pašaukta iš atskirio kambario keletas liudininkų, kurie buvo pirmutiniais spektatoriais kruvinos scenos. Pirmiausiai liudija anas senas airis, kuris susirinkusiai miniai patarė mane nulinčiuoti. Jisai baigdamas užreiškė:

— Kuomet aš sušukau, kad šis niekšas reikia nulinčiuoti už tokį biaurų pasielgimą, tuomet jisai išsitraukęs iš kišeniaus revolverį pradėjo šaudyti ir įbėgo į stubą.

Kiti keturi liudininkai liudijo taip, kaip senis. Matyt buvo susitarę. Ant galo pašaukta jauna moteris, kuri baigdama pasakė:

— Nors man labai pikta, kad bereikalingai užpultas ir baisiai sumuštas kunigas, vienok turiu pasakyti teisybę, kad kaltinamasai revolverį ne iš kišeniaus išsitraukė, o tik nuo žemės pasiėmė, kuris gulėjo kitų nepastebėtas šale kunigo galvos ir bėgdamas į savo namus visiškai nešaudė. Pirmesnieji liudininkai neteisingai liudijo!

Senasis airis piktai į ją pažiurėjo ir sušuko:

— Šaudė, šaudė, ponas Teisėjau!

— Kiek-gi kartų jisai iššovė? — klausia teisėjas.

— Nežinau, gal penkis ar šešis kartus! Jisai daug kartų šovė...

— Kiek buvo iššautų šovinių revolveryje, kurį Tamsta atėmei iš jo? — pagaliau kreipiasi teisėjas į policijos viršininką.

— Du — kiti visi buvo nejudinti — atsako pastarasis paniekinančiai žiurėdamas į senį airį.

— Na, tai tardymą turbut jau galima laikyti užbaigtu! — pareiškia teisėjas atsitiesdamas nuo rašomojo stalo ir atstatydamas krutinę.

— Ponas Teisėjau, ar negalima butų kaltinamąjį paliuosuoti ligi teismo, užstačius atatinkamą laidą? — klausia mano advokatas.

— Aš manau, kad užstačius apie penkis tukstančius dolerių laido, butų galima jį paliuosuoti ligi teismo. Vienok aš to padaryti negaliu. Šituo reikalu turite kreiptis į apskričio prokurorą — paaiškina teisėjas.

— Aš tai suprantu ir šiuo paklausimu norėjau tik pastebėti, kad Tamsta malonėtumėt pažymėti protokole, jog kaltinamasai vertėtų paliuosuoti ligi teismo. Tamstos rekomendacija daug reiškia — pastebi mano advokatas.

— Mielai sutinku pažymėti tai protokole — sutinka teisėjas.

— Bereikalingai sutinkate, ponas Teisėjau — ironiškai šypsosi kunigo advokatas. — Kaltinamasai yra pavojingas žmogus ir jį paleidus ligi teismo kunigo gyvybė statoma pavojun. Pažvelgkite į pradžią protokolo, o tenai pastebėsite, jei tai užrašėte, kad jisai gailisi visiškai neužsmaugęs kunigo. Todel kas gali laiduoti, kad jisai savo užmanymo pasmaugti ar užmušti kunigą nepakartos antru kartu? Pagaliau, jis pats pasisakė, kad ir savo žmoną sutikęs gali užmušti. Taigi, kaip matote, jisai yra pavojingas žmogus ir jo negalima už jokį laidą paliuosuoti!

— Nemanykit, kad jį visam amžiui kalėjiman uždarysite! — pareiškia mano advokatas. — Po teismo jisai bus paliuosuotas... Tad kam nekaltai žmogų laikyti kalėjime ligi teismo?

— Tie, kuriems rupi apsaugoti nekaltus praeivius nuo užpuolimų ir užmušimų, manau, pasistengs jį palaikyti kalėjime nors tiek, kad jo įdukęs kraujas atvestų ir jisai nebutų pavojingas visuomenei — vis ironiškai tyčiojasi kunigo advokatas.

— Manau, ir Tamstos kraujas įduktų, jei atrastum besimeilinant prie savo žmonos, kad ir patį popiežių, netik kunigą! — nusijuokė mano advokatas ir visi nusišypsojo, išskirius kunigo advokatą ir senį airį.

(Daugiau bus).

Pr. Bajoras.

SVAJAUS DAINA.

I.

Susikalsiu sau bakužę
Prie juružės, aukštam kalne,
Kur vėjalis švelnus pučia,
Debesėliai mėlsvi plauko—
Prie saulutės,
Motinėlės;
Atsiskirsiu nuo šios žemės,
Jos vargų, skaudžių dejonių
Ir laimingai sau gyvensiu
Bakužėlėje ant kalno.

II.

Baltas mėnuo aukštai plauko,
Debesėliai skrieda-nardo!
O žvaigždžių didžios daugybės
Skaidriai nušviečia žemelę,
Aukštą kalną
Ir jurelę...
O ta mano bakužėlė,
Mano svajų-svajonėlė
Prie juružės, aukštam kalne
Skęsta-skęsta toj šviesoje...

III.

E, bet vėjas štai užėjo—
Audrą atnešė baisingą...
Bakužėlę mano drasko
Prie jurelės, aukštam kalne;
Bangos užia,
Jurė siunta,
Vėjas pučia, nerimauja:
Ir man primena dejones,
Kur dejuoja vargo žmonės—
Kur vargų-vargai ant žemės.

IV.

Susikalčiau sau bakužė
Prie jurelės, aukštam kalne,
Kur vėjalis švelnus pučia,
Debesėliai mėlsvi plauko—
Prie saulutės,
Motinėlės,
Piktos bangos jei neužtų,
Jei dejuojant negirdėčiau
Aš vargdienių ant šios žemės...
Jei tik jurė but nurimus,

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. PRIEINAMIAUSIA ORGANIZACIJA.

1. SLA. yra vienas iš didžiausių visuomeninio darbo faktorių Amerikos lietuvių gyvenime. SLA. sutraukia didelį skaičių lietuvių, palaidų po plačią Ameriką vienučių, į vieną didelę šeimyną, turinčią savos rušies karektaristiką. SLA. atsižymi savotiška kareteristika tuomi, kad į jį gali prigulėti nepaisant kur žmogus gyvena, kas į kitas draugijas yra negalima, jeigu nėra tam tikro žmonių skaičiaus palaikimui draugijos.

2. Ar SLA. yra naudingas Amerikos lietuviam, negali buti nei klausimo. Ant pirmo klausimo jau patėmijau, kad SLA. net savo karekteristikoje pasirodo esąs naudingiausia organizacija. SLA. yra naudingas iš daug atžvilgių. SLA. yra naudingas, ypatingai tiems lietuviams, kurie gyvena mažiuose miesteliuose, kur lokalės pašalpos draugijos negali pasilaikyti, o SLA. kuopa gali pasilaikyti esant bent keletui šeimynų; bet nesant nei tiek, lietuviai, gyvenanti tokiuose miesteliuose, gali prigulėti kad ir pavieniai. SLA. yra naudingas, taipgi, iš atžvilgio, kad narys gali kilnotis miestas nuo miesto ir vis pasilieka senas narys. Prigulint mažoje draugijoje tankiausiai nariui išvažiavus į kitą miestą priseina nustoti narystės teisių del įvairių neparankumų. Besikilnojant miestas nuo miesto žmogus nusęsta ir ant galo jau negali įstoti į jokią kitą draugiją, o tankiausiai toki žmonės neturi artimų giminių; ypatingai tokiems žmonėms panašiam atsitikime SLA. yra parankiausia organizacija.

3. Kokį SLA. vaidmenį vaidina Amerikos lietuvių gyvenime, kiekvienas gali įsivaizdinti savotiškai, nes tas priklauso nuo žmogaus politiškų, religiškų ir sriovinių pažiurų. Abelnai S. L. A. padaro patį Amerikos lietuvių judėjimą gyvesnių, esant jame, maž-daug, skirtingų nuomonių elementų. Visai yra klaidinga perdaug verkti, kad SLA. užgriebs koki nors kairioji arba dešnioji sriovė. Labai pageidaujama, kad visi L. S. S. ir A. D. P. nariai prigulėtų prie SLA. ir tas padarytų SLA. dar gyvesniu.

4. SLA. padarė nemažiau naudos del Lietuvos nepriklausomybės kaip bile kuri kita Amerikoje gyvuojanti lietuvių organizacija. Ar Lietuvos politikai suvartojo tą suteiktą naudą teisingai ar ne, tai kitas klausimas ir čia neminėsiu.

Į penktą ir šeštą klausimus atsako išreikšta nuomonė pirmame ir antrame punktuose.

7. Amerikos lietuvius gali pritraukti prie SLA. supažindinant juos pilnoje šviesoje su SLA. augimo istorija, kas suvienijo lietuvių šeimynas gyvenančias Amerikoje į vieną didelę susišelpimo organizaciją ir kokią naudą ta organizacija suteikė joms jų ekonominiam gyvenime ištikus nelaimei. Yra ir daugiau svarbių SLA. aktuališkumų, kuriuos butų reikalinga nurodyti, bet kad neužėmus laikraštyje perdaug vietos, užteks atsakyti vien ant paduotų klausimų; kiti SLA. nariai, tikiu, nurodys kitus svarbesnius reikalus.

T. Dundulis,
SLA. Apšv. Kom. narys.

Konkurso Darbuotoju Pareiškimai

— Malonėkite mane užregistruoti į Auksinį Konkursą — rašo 198 kp. org. V. T. Neverauskas iš Akron, Ohio. — Prie progos noriu priminti, kad dalyvavau ir pereitame SLA. konkurse, vienok dovanos nelaimėjau. Svarbiausia priežastis — bedarbė, o antra Akrone lietuvių kolonija visai maža. Bet šio konkurso vajaus metu pasistengsiu išaiškinti kiekvienam Akrono lietuviui, kokią naudą SLA. neša savo nariams ir tuo budu manau prirašyti visus tinkamus vietos lietuvius į musų organizaciją.

Jei tik brolis Neverauskas pasistengs tą padaryti, kaip pasižada, tai tikrai pasieks savo tikslo ir šiuo kartu laimės pirmą dovaną.

— Malonėkite įtraukti ir mano vardą į Auksinio Konkurso knygas — rašo 16 kp. org. J. Rasimas iš Harrisburg, Ill. — Jau pradėjau darbuotis ir su pirma savaite prisiunčiu naują narį. Toliaus prisiųsiu daugiaus ir dirbsiu, kad laimėjus pirmą dovaną.

Žinoma, pirmą dovaną laimėsi broluži, jei tik dirbsi! Vienok norint laimėti pirmą dovaną, neužtenka prisiųsti tik po vieną narį į savaitę. Reikia gauti nors po 4 naujus narius į savaitę, kas, žinoma, tokiam darbuotojui, kaip brolis Rasimas, visai lengvai pasiekiama.

— Sausio 2 d. laikytame kuopos susirinkime mane vėla išrinko kuopos organizatorium,— rašo 30 kp. org. K. V. Zorskas iš Scranton, Pa., — tai gal ir man dar bus galima įkišti nors vieną pirštą į Auksinį Konkursą, jei nepervėlu ir jei visos vietos dar neužimtos. Mėginčiau dar pasidarbuoti kiek galėdamas musų organizacijos labui.

Niekuomet nėra ir nebus per vėlu naudingą darbą pradėti. Auksinio Konkurso suraše yra tiek vietos, kad ir pusė miliono naujų organizatorių galėtų sutilpti. Taigi ir brolis Zorskas įrašytas pirmoje eilėje darbuotojų ir drąsiai galite stoti darban.

— Prie progos pranešiu, kad likausi išrinktu kuopos organizatorium, todel meldžiu įrašyti ir mane į Auksinio Konkurso vajų — rašo 163 kp. org. Viktoras Martinaitis iš Stamford, Conn. — Nors musų miestelyje ir nedidelė lietuvių kolonija, bet tikiuosi nors 25 naujus narius laimėti.

Brolis Martinaitis turėtų atminti lietuvišką patarlę: „mažas kupstas didelį vežimą apverčia." Nežiurint kaip maža jusų kolonija nebutų vistiek Tamsta turi lygą progą laimėti pirmą dovaną, kaip ir kiekvienas kitas SLA. organizatorius. Nebijok — auksinių dolerių užteks!

— Drąsiai stoju į Auksinį Konkursą ir apsiimu „subytyt" Jurkonį iš Springfield, Ill.! — pareiškia 211 kp. org. Zigmas Karkauskas iš Mahanoy City, Pa. — Šiam mėnesiui turiu 7 naujus narius. Bučiau prisiuntęs ir kitus 7 naujus narius, bet pritrukau aplikacijų. Kuogreičiausiai siųskite aplikacijų!

Matyt brolis Karkauskas ne juokais imasi darbo, jei jisai drįsta tokį griežtą „ultimatumą" pastatyti p. Jurkoniui, kokius stato tik Francuzų Fošas Vokiečių Hinderburgui! Laikykis broli Jurkoni, nes matai, kad Mahanojaus organizatorius paskelbė Tamstai kovą ir paleido pirmutinį šuvį net iš 14 colinės kanuolės.

— Pranešiu, kad ir aš stoju į Auksinį Konkursą ir pasistengsiu laimėti nors nedidelę dalį aukso — rašo 302 kp. org. Jonas Bačalis iš Trenton, N. J.— Mat musų kolonija nedidelė, vienok stengsiuosi dirbti, todel prisiųskite aplikacijų.

Jei tik dirbsi, brolyti, tai ir geroką šmotą aukso laimėsi.

— Malonėkite ir mane įrašyti į Auksinio Konkurso darbuotojų eilę — rašo 68 kp. rašt. F. G. Kupstas iš Lee Pork, Pa. — Aš pasitikiu laimėti pirmą dovaną, o jei prisiųsitų tik paskutinę dovaną laimėti ir tai aš dalyvausiu konkurse ir dirbsiu kiek galėdamas SLA. organizacijos labui, kuri tinkamai sušelpia kiekvieną savo narį patekusį nelaimėn.

SLA. organizatoriams netinka varinėti „žydišką biznį". Brolis Kupstas, pasitiki laimėti pirmą dovaną ir tuojaus nusileidžia ligi paskutinės dovanos. Kartą pasakyta: pirma dovana ir turi buti pirma dovana.

— Meldžiu įrašyti ir mane į SLA. Auksinį Konkursą — rašo 23 kp. org. Adolfas Vasiliauskas iš Shenandoah, Pa. — Dirbsiu kiek galėsiu!

Jau jei Šenadorio kuopos organizatorius nedirbtų ir nelaimėtų nors pirmos dovanos, tai prisiųsitų šitą senąją Amerikos lietuvių sostinę atiduoti lenkams mainais už Vilnių ir nubraukti ją nuo Amerikos lietuvių gyvenimo žemlapio.

— Labai ačiu! kad mane „Tėvynės" 52 num. paskelbėt garbingos dzukų giminės ainiu — rašo 110 kp. org. Julius Derius iš Plains, Pa. — Kaslink pasakymo, kad aš prakalbėjau „plonu balseliu", tarsi žemaitiška mergelė, tai tiek turiu pasakyti: dzukas nemyli girtis pirm laiko, kol nieko gero nenuveikė. Tą garbę palieku kitoms tautoms, o ne dzukams! Jei kas myli girtis garsiais pažadais, tai aš nors puse lupų pasigirsiu nuveiktu darbu: turiu prirašęs visus penkis naujus narius. Gaila, kad nežinojau apie Auksinį Konkursą pirmiaus — bučiau pasilaikęs konkursui ir tuos du nauju nariu, kuriuos prirašiau gruodžio mėnesyje. Nu, ką daryc — apsigauta, tai apsigauta! Varysiu darbą toliaus.

Ėė, broli Deriau, Tamstos paskutiniai žodžiai veda prie „šakranstvos", o dzukui „šakravoc" netinka... Vienok mes tikimės, kad brolis Derius ir „ciesum" keliu eidamas prilips pirmą dovaną, nes darbo pradžia graži.

S. L. A. REIKALAI

PILDYKIME ANT MUSŲ UŽDĖTAS PAREIGAS.

Gal niekad taip indiferentiškai lietuviai neatsinešė pildyme savo pareigų, kaip nudien; o gal mes daugiau išsitobulinę, geriau ir aiškiau nutėmijam savo kaimyną nepildant pareigų, tik pamirštame susidomėti, kad ant musų irgi uždėtos pareigos, kurias butinai turime atlikti.

Betvarkė visose gyvenimo srityse. Sauvaliavimas ir laužymas nustatytų ir įsigyvenusių tradicijų — apgaudinėjimas ir viliugystė ant kiekvieno žinngsnio pas mus įėjo dienotvarkėn.

Idėjinės grupės, draugystės, kuopos ir kliubai virsta išnaudojimo punktais. Visokiaropos spalvos partijų-izmų agentukai įsiskverbę į narius organizuoton grupėn ir žiurėk jau susirinkiman ateina su savo kromeliu ir perša, ir siulo tarsi žydelis muilo ir briežiukų. Vieni siulo „izmą", kiti siulo „spešalus", o apie organizuotos grupės idėjinį tikslą susirinkime pamirštama gvildenti. Miniosė jau girdisi neužganėdijimas, nepatenkinimas, kad pertoli atsitolinama nuo užbriežto tikslo.

Didžiulės musų organizacijos SLA., kurios kuopos išsiskleidžiusios po visą Ameriką — žiurėk tujų kuopų mėnesiniai susirinkimai atsibura toli gražu netiksliai. Vietoje apkalbėjus ir supleravus organizacijos naudai kokią kulturišką veikmę — štai ir išlenda žydelis su kromeliu siulydamas savo prekių. Užprotestuok tik, tai ir trukšmas susirinkime.

SLA. Pild. Taryba paragino kuopas, kad rengtų paskaitas ir prakalbas iš sveikatos sryties — agituotų ir prirašynėtų naujus narius. Partijų agentukai, pasinaudodami tuo obalsiu, įskverbia savo garsius kalbėtojus, kuriems SLA. tikslas svetimas, o viskas kas jiems rupi, tai paskelbti Evangeliją savų „izmų". Na, ir susirinkusieji ant prakalbų išeina iš svetainės pasipiktinę ir su kartumu širdies. Mat viena buvo skelbta, o kita kalbėta. Apgauti ir suvilioti žmonelės. Kitais žodžiais, demoralizuojama visuomenė. Kokis tikslas? Kas užpakaly to visko gluti? Kas manoma atsiekti? „Suskaldyk ir viešpatauk" — tai nuo gilios senovės įsigyvenęs obalsis. Rods šis obalsis turėtų mus visus laikyti sargyboje ir žinant to pasekmes, prie skaldymo ne prileisti. Vienok musų indiferentiškumas tankiai atneša nepageidautinas pasekmes. Musų kuopose valdyba yra tame kalčiausia, nes jį prileidžia nariams pakelti ir svarstyti klausimus toli gražu neprisilaikant tikslo pačios organizacijos — prasilenkdama su įstatais. Žodžiu, kuopa savo susirinkimuose svarsto nesavus reikalus, o visai svetimus ir nieko bendro neturinčius visos organizacijos gerbuviui.

SLA. turi suvirš 300 kuopų, bet vargiai rasime nors vieną kuopą, kurį savo susirinkimuose tvirtai prisilaikytų organizacijos tikslo. Aš tą sakau ir tvirtinu paryrimu vaduodamasis ir remiant savo tvirtinimus faktais. Man, rodos, nereikia čia išskaitliuoti visą eilę, bet pakaks priminus tik nekuriuos, ir štai:

1. Pild. Taryba išsiuntinėjo visoms kuopoms laiškus, kad rengtų paskaitas ir prakalbas iš sveikatos sryties. Kuopos toli gražu nevisos — tik vienas ketvirtdalis ta apsvarstė, o trys ketvirtdaliai ir iki šiol neturėjo progos pasvarstyti, nors ačiu Dievui, jau šeši mėnesiai prabėgo.

2. Buvusi Apšvietos Komisija per organą ir atskyriu laišku pranešė kuopoms, kad žmonių sveikatos žurnalas *„Gydytojas"*, t. y. redekcija ir administracija, pasižada teikti *paskaitas* gyvu žodžiu iš sveikatos sryties dykai, tik reikalaujasi kelionės lėšas apmokėti. Skaudu, bet turiu pasakyti, kad tik išimtinos kolonijos surengė. Kitais žodžiais — iš 300 kuopų, tik 15 kuopų susiinteresavo paskaitomis, tai yra lygiai 5 nuošimtis.

3. Paskelbtas Auksinio Konkurso vajus — rodosi privalėtų kuopos subruzti kaip skruzdės: rengti prakalbas, vesti agitaciją žodžiu ir raštu, bet to nesimato! Bet partijos-izmai pasinaudoja ir rengia prakalbas vardu SLA. kuopų su savo garsiais kalbėtojais. Agitacija ir prakalbos eina, bet ne SLA. reikalais... Ir SLA. kuopos pajėgia net po $25.00 nuostolių padengimui apmokėti. O tuo tarpu rimtam kulturiniam darbui neišgali nei $5.00.

Jau laikas SLA. kuopoms ir rimtesniems darbuotojams pradėti gydyt savo narius partijų ir „izmų" karštlige užsiliepsnojusius, kurie nori ir visą musų organizaciją ta nepagydoma liga apkrėsti. Nejaugi nematom, kad tas stato musų organizaciją pavojun. Jau yra kuopų, kurios tąja liga apkrėstos pradeda net vieni kitiems valdžios pagalba grasinti. O prie to prieita vien delto, kad partijų-izmų agentukai įsidrasinę nesiskaito nei su šalies įstatymais, taikomais apdraudos organizacijoms, nei su S. L. A. įstatais ir savo siaurios politikos rateliu mėgina važinėti jiems nepritariaučių narių galvomis. Taigi kol nevėlu dar, išginkime tuos politikos ir „izmų" kromelninkus iš SLA. ribų į jiems tinkamą vietą — į partijų ribas. Musų organizacijoje tokiai darbuotei nevieta!

Visuomenietis.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

114 kp., W. Hazleton, Pa.

Pastebėjau „Tėvynės" 52 num. patarimą, kad norint padidinti SLA. Auksinio Konkurso darbuotę, geriausiai rengti prakalbas ir kitokius susirinkimus, kuriuose butų aiškinama SLA. tikslai ir jo naudingumas darbo žmonėms. Mano nuomone, šitokis patarimas yra labai naudingas, ir jei kuopos imtųsi darbo, kad savo organizatoriams pagelbėjus Auksiniam Konkurse darbuotis, tai nėra mažiausios abejonės, kad per šiuos 6 mėnesius 6,000 naujų narių laimėtumėm.

Galiu iškalno pareikšti, kad ir musų 114 kuopa neatsiliks šiame darbe nuo kitų kuopų. SLA. Sekretorė mane įrašė į Auksinį Konkursą kaipo organizatorių, todel butų labai gerai, kad ir 114 kuopos nariai mane užtvirtintų kuopos organizatorium. Aš jau turiu du nauju nariu ir ligi ateinančio kuopos susirinkimo manau gauti daugiau. Visus naujus narius atsivesiu į kuopos susirinkimą ir pinigus priduosiu kuopai.

Gaila tik, kad musų kuopos nariai nenori lankytis į susirinkimus ir tik vėliaus, po susirinkimo varinėja bereikalingus ginčus. Gerbiamieji, aš jau esu užtikęs keletą stubų, kuriose gyvena nemaža lietuvių ir nei vienas nepriguli prie jokių draugijų. Todel čionai ir yra didelė dirva darbui, nes tokių stubų pilna ši kolonija. Taigi kiekvieno SLA. nario yra pareiga pasidarbuoti ir šitokius žmones prirašyti prie SLA.

Stasys Šiugžda.

224 kp., Bulpitt, Ill.

Laikytame kuopos susirinkime sausio 7 d. perskaitėm 304 kp. atsišaukimą reikale sušelpimo sergančio musų organizacijos nario K. Reinorto ir jo moteries su 5 kudikiais. Kuopos nariai suprasdami nelaimingos šeimynos sunkę padėtį, paskyrė iš kuopos iždo 5 dol. ir parinkta aukų nuo susirinkime esančių narių. Aukavo sekamai: S. Bruzas — $1.00; po 50c.: P. Kasinas, J. Krisčiunas, L. Klimavičius, J. Mikėnas, P. Barborinas, V. Lazauskas, J. Harmanas, A. Jevalta; po 25c.: J. Kuizinas, J. Drazdžiulis, A. Radvilavičius, J. Merkelionis, A. Glaubičius, F. Peleckis, A. Ceikus, D. Jančiulis, P. Užubalis, K. Petkus, P. Bagdonas, A. Viktoras, P. Milančius, F. Norvilas, A. Jančauskas, V. Urasky, J. Barisa. Viso aukų surinkta $14.25 ir pasiųsta SLA. 304 kp. iždininkui, prašant perduoti tai vargstančiai šeimynai. Vardan K. Reinorto, jo moters ir tų 5 vaikučių tariu širdingai ačiu aukavusiems nariams ir musų 224 kuopai.

L. Klimavičius — fin. rašt.

46 kp., Terre Haute, Ind.

Pirmas mėnesinis šių metų kuopos susirinkimas įvyko sausio 7 d. Susirinkimas buvo labai skaitlingas. Naujai išrinkti kuopos viršininkai užėmė vietas ir šiame susirinkime gerai pasižymėjo naujai išrinktas kuopos organizatorius, nes pirmame susirinkime prisirašė net 5 nauji nariai. Jei musų gerb. organizatorius taip pasidarbuos per visus metus, tai musų kuopa narių skaičiumi pralenks visas kitas mažesnių kolonijų kuopas.

Tarpe kitko perskaityta iš „Tėvynės" atsišaukimas SLA. 304 kp. valdybos, reikale nelaimėn patekusio nario K. Reinorto. Apsvarsčius paaukota iš kuopos iždo 10 dol. ir nariai sudėjo smulkių aukų $6.75. Aukos, viso $16.75, pasiųsta 304 iždininko — M. Garisono vardu.

Juoz. Beniulis — užr. rašt.

305 kp., Thomas, W. Va.

Šiuomi noriu atkreipti domę SLA. 305 kuopos narių, kuri seniaus gyvavo ir čarterį buvo išsiėmusi Pierce, W. Va., kad dabar kuopa jau persikėlė į Thomas, W. Va. ribas. Nesa kaip žinote, jog kapitalistai mus išblaškė iš savo privatinio miestuko — Pierce, W. Va., todel buvome priversti persikelti į pastarąją vietą.

Kadangi iš priežasties ilgo angliakasių streiko, kuris ir dabar dar tebesitęsia, 305 kuopos nariai tapo išblaškyti po visą Thomas, W. Va., apylinkę. Vieni išvažinėjo į kitus miestukus darbo ieškoti ir darbą gavę jau apsigyveno, kiti dar tebevažinėja negalėdami surasti vietos apsigyvenimui, o kiti vėl sugrįžo į darbą nelaukdami streiko pabaigos. Nors dar šioje apylinkėje yra likusių pusėtinas burelis SLA. narių, bet į susirinkimus visai mažas burelis tesilanko. Net keletas ir valdybos narių susirinkimų visai nelanko. Tai ištikrųjų gėda, kad nepasistengiame savo pareigų atlikti linkui organizacijos.

Nors į metinį kuopos susirinkimą buvo kviečiami pranešimais visi nariai ir kuopos valdyba, vienok susirinkiman atėjo visai mažas burelis, taip, kad nebuvo iško nei kuopos valdybos išrinkti šiems metams. Viskas sukriaunama ant vieno žmogaus pečių. Kuopa nutarė valdybos rinkimą atidėti sekamam susirinkimui, kuris įvyks sekmadienį, vasario 4 d., pirmą valandą po pietų, Eagels name, prie 2-ros gatvės, Thomas, W. Va. Visi kuopos nariai, kurie dar gyvenate šioje apylinkėje malonėkite butinai atsilankyti į šį susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų aptarti, apart kuopos valdybos išrinkimo. Sulig Centro reikalavimo turime pastatyti kuopos viršininkus po atatinkama kaucija.

Taipgi noriu pranešti visiems nariams, kad pereitas SLA. Seimas nutarė pakelti mokesnius į Našlių ir Našlaičių Fondą; vietoje ligi šiol mokamų 10 centų į metus, dabar bus mokama po 20 centų į metus ir pirmame metų susirinkime nariai privalo užsimokėti kartu su kitais mokesniais. Neužsimokėjus šitų mokesnių nebus priimami Centre ir kiti mokesniai. Taigi kiekvienas narys, kuris siųs mokestis laišku ar per kitą narį, jei pats negali atsilankyti susirinkman, tai privalo neužmiršti šitų permainų ir apart paprastų savo mokesnių privalo pridėti dar tuos minėtus dvidešimt centų.

Apart to, noriu dar priminti, kad Tohmas miestelyje randasi ir kita SLA. 232 kuopa. Kaip viena, taip ir kita kuopa neturi iš ko išrinkti nei kuopos valdybos, nes abiejų kuopų narius gyvenimo aplinkybės išblaškė į tolimesnes vietas, todel ar nebutų lengviau ir parankiau, jei šios abi kuopos susivienytų, nes nėra jokio reikalo, nei išrokavimo dvi kuopas laikyti tokiame miestelyje, kaip Thomas. Nuo 232 kuopos nariv gavome net pasiulymą prie to eiti, todel sekamam 305 kuopos susirinkime tą pasiulymą apsvarstysime. Taigi kaip matote gerbiamieji 305 kuopos narių gavome net pasiulymą reikalų, todel pasistengkite butinai kiekvienas ateiti į kuopos susirinkimą, aukščiau nurodytu antrašu.

M. L. Balčunas — fin. rašt.

250 kp., Maspeth, L. I.

Metinis kuopos susirinkimas įvyko sausio 9 d., kuris nors ne buvo labai skaitlingas, vienok ačiu tiems nariams, kurie pribuvo, atlikta daug svarbių kuopos reikalų. Pirmiausiai išrinkta kuopos valdyba iš energiškų ir darbščių darbuotojų. Vėliaus apkalbėta SLA. Auksinio Konkurso reikalai ir nutarta, kad 250 kuopa dalyvautų konkurse. Visi buvusieji susirinkime nariai pasižadėjo kiekvienas visomis savo išgalėmis pasidarbuoti savo organizacijos labui, kad kuodaugiausiai naujų narių prie kuopos prirašius šio konkurso metu. Žinodamas musų kuopos narių darbštumą drąsiai galiu tikrinti, kad kiekvienas pasistengs savo pažadus išpildyti.

D. Valungevičius — užr. sekr.

281 kp., Nanty Glo, Pa.

Paskutiniame kuopos susirinkime kuopa išrinko korespondentą, kad parašinėtų į organą žinių iš kuopos darbuotės ir abelnai iš vietinių lietuvių gyvenimo. Korespondentu išrinktas M. Šurmaitis. Taigi stengsiuosi ateityje rašinėti į SLA. organą apie musų kuopos darbuotę.

Sausio 13 d. kuopa buvo surengusi balių, Slovakų svetainėje. Publikos susirinko daug, todel ir kuopai liks pelno keliolika dolerių, tačiau ligi šiol dar neteko sužinoti kiek pelno liko. Taipgi musų kuopa ir nariais didėja. Viso narių turi 35. Savo susirinkimus kuopa laiko stubose, nes čionai lietuviai neturi nuosavos svetainės.

Pereitame kuopos susirinkime nutarta užprotestuoti prieš siulomą Amerikos lietuviams registracijos įstatymą ir reikia pastebėti, kad Nanty Glo lietu-

viai nei nemano registruotis ir mokėti dešimtines Lietuvos valdžiai. Pereitais laikais musų kuopos nariai rinko aukas Lietuvos valdžiai, kad sumuštų lenkus ir išvytų juos iš Vilniaus, bet dabar pamatę kokią padėką susilaukė nuo Lietuvos valdžios už tą savo darbą, todel daugiau nemano remti Lietuvos valdžios.

Pavasarį lietuviai rengiasi statyti nuosavą svetainę. Angliakasyklos dirba gerai pilną laiką ir uždarbiai neblogi.

Korespondentas.

---

64 kp., Baltimore, Md.

Pasirodo, kad musų organizacijos kuopų gyvenime yra kaip dangui taip ir ant žemės. Gyvendamas Kenosha, Wis., maniau kad tik tenaitinė SLA. kuopa yra apsnudusi delei narių nesilankymo į susirinkimus, bet pasirodo, kad kenošiečiai kitas kuopas dar „bytina", nes tenai visgi didesnis narių burelis lanko kuopos susirinkimus, negu kitur. Dabar apsigyvenus Baltimorėje, pastebėjau „Tėvynėje", kad įvyks SLA. 64 kuopos susirinkimas ir kartu valdybos rinkimai šiems metams, todel su savo žmona skubiamės į susirinkimą nurodytu laiku. Atvykę į Lietuvių svetainę radome tik apie trejatą narių. Finansų sekretorius priiminėja nuo narių mokesnius, kuriuos daugiausiai atneša vaikai. Palaukus apie valandą laiko ateina protokolų sekretorius. Negalėdami ilgiau laukti, paklausėme fin. sekr. ar galime apleisti susirinkimą ir jam leidus mes išėjome vis dar pirmininkui neatėjus.

Vėliaus teko sužinoti iš fin. sekr., kad susirinkimas neįvyko ir nauja valdyba nesirinkta, nes neatsilankė užtektinai narių. Man čionai prisiminė 1910-1913 metai Kenoshos kuopos tuolaikinė padėtis. Tuomet ir tenai reikėjo vaikščioti po stubas ir rinkti nuo narių mokesnius pačiam bunant ir pirmininku, ir sekretorium, ir iždininku. Pagaliau kuopa nutarė nekolektuoti narių mokesnius vaikščiojant po stubas ir delei tos priežasties daug narių likosi išbraukta iš SLA. delei neužsimokėjimo mokesnių. Dabartiniu laiku tenai jau nariai lankosi į kuopos susirinkimus, arba atsiunčia mokesnius patys. Tas pats dabar yra ir Baltimorėje su SLA. 64 kuopa — fin. sekr. eina per stubas ir kolektuoja nuo narių mokesnius. Gerai dar, kad yra energiškas ir darbštus žmogus. O jei gerb. V. Čapaitis nustotų rupintis kitų kuopos narių reikalais ir nekolektavotų nuo jų mokesnių, tai kuopa butų suvis mažutė. Vienok nariams reikėtų pamesti tą apsileidimo įprotį ir patiems pasirupinti savo butinais reikalais. Reikėtų neužmiršti, kad kiekvienas žmogus turi savo ir ypatiškus, ir šeimyninius reikalus. Apart to, nariams lankanties į susirinkimus galima ir organizacijai naudos padaryti, o tuo patim kartu ir sau naudos padarysime.

Kaz. Braževičius.

---

247 kp., Woodlawn, Pa.

Finansų sekretoriaus raportas iš 1922 m., kuopos darbuotės.

Naujų narių neprisirašė. Per sikėlė į kitas kuopas du nariai ir vienas išsibraukė iš kuopos ir organizacijos. Dabar prie kuopos priguli 14 narių.

Įeigų kuopos reikalams 1922 m. jokių nebuvo. Išmokėta kuopos sekretoriui J. Glavinskui už 1921 m. $3.00.

Pasiųsta į Centrą narių mokesnių sekamai:

Apsaugos mokesnių	$93.26
Pašalpos skyriaus	85.80
SLA. Lėšų Fondui	32.99
Tautiškų centų	1.72
Našlių ir Našlaičių Fondui	1.50
Viso pasiųsta į Centrą	$215.27

Centras išmokėjo viso 4 nariams ligoje pašalpų $72.50. Viso išmokėta $75.50.

Kuopos narių apsauga išnešša $5,700.

J. Plečkaitis — sekr.

---

308 kp., Zeigler, Ill.

Protesto rezoliucija.

Laikytame kuopos mėnesiniam susirinkime 7 dieną sausio, 1923 m., likosi vienbalsiai nutarta, užprotestuoti už niekinimą ir šmeižimą darbininkų atstovų, pasiųstų į Lietuvos Seimą, per „Tėvynės" špaltas.

Kadangi prie SLA. priklauso didelė didžiuma darbininkų-rankpelnių, todel „Tėvynės" privalumu yra ginti darbininkų teises, o ne niekinti juos.

Šmeižimas atstovų, lygus šmeižimui darbininkų, kurie juos išrinko ir pasiuntė į Seimą.

„Tėvynė", kaipo SLA. organas ir tik vien Susivienijimo reikalais turi rupintis. Susivienijimas — apsaugos ir pašalpos organizacija, tai yra bepartyviška, tai klesų reikalai ne turi buti kliudomi.

Todel mes griežtai protestuojame prieš tokį elgimąsi „Tėvynės" redaktoriaus ir atsišaukiame į Apšvietos Komisiją, kad pridabotų špaltas „Tėvynės", kad toki niekinimai ir šmeižtai darbininkų klesos kaip N52 pereitų metų ir prieš tai, daugiau neatsikartotų.

Rezoliucijos Komisija:
Antanas Ilgunas,
Vladas Bielskis,
J. Tilendis.

Redakcijos pastaba. Bereikalingai gerb. 308 kp. darbuotojai taip desperatiškai protestuoja prieš jų pačių pasigamintą „baubą". Visų pirma, jie neteisingai tvirtina, kad „Tėvynė" „niekinanti ir šmeižianti darbininkų klesą". Antra, jie **neteisingai tvirtina,** kad „Tėvynė" šmeižianti Lietuvos „darbininkų" atstovus Lietuvos Seime. „Tėvynė" konstantavo tik įvykusį faktą ir pastebėjo, kad tie žmonės ne Lietuvos Respublikos reikalais ėjo į Seimą, nes jie tame Seime niekina ir ironiš kai šaiposi iš visko, kas kiekvienam lietuviui, kuris netarnauja Maskvai ar Varšavai, yra brangu. Nejaugi galima vadinti šmeižimu vien paskelbimas įvykusio nuogo fakto? Jei vien paskelbimas šitokių pasielgimų jusų draugų Lietuvos Seime jums daro nemalonumo, tai vietoje protestuoti ir barti tuos laikraščius, kurie tuos faktus paskelbia taip, kaip jie yra, daug geriau padarytumėte painformuodami tuos savo draugus, kad jie daugiau taip nesielgtų. Tuomet nereikės nei laikraščiams apie jų tokius pasielgimus rašyti, neigi Tamstoms protestuoti. Pagaliau, mums nuostabu, kad 308 kp. darbuotojai mano, jog jų draugai Lietuvos Seime neišpasakytai didelę naudą darbo žmonėms daro, kad jie sėdėdami šaiposi iš savo tautos imno ir iš žuvusių už Lietuvos laisvę karžygių, kuomet visi Seimo atstovai atsistoję tai pagerbia. Ką tas bendro turi su darbininkų klesos reikalais? Ang galo, niekas negalėtų išpildyti gerb. 308 kp. darbuotojų reikalavimų, nes jie savo rezoliucijoje vienoj vietoj reikalauja, kad „Tėvynė" gintų darbininkų reikalus, o kitoj vietoj griežtai įsako „Tėvynei" nesikišti į „klesų reikalus".

ATSAKYMAS SLA. 174 KP. PIRMININKUI.

Kadangi jųs mane šmeižiate per „Naujienas" visai nepamatuotai, tai esu priverstas keliais žodžiais atsakyti. „N." 14 num. jųs sakote, kad aš daug jums nuostolių padariau — net už $25. Nebutų blogai, kad jųs nors kiek su teisybe skaitytumetės. Man visai neapeina, kad jųs susipykote su komitetu, kuris kvietė mane kalbėti jusų kuopai. Jųs sakote, kad aš su savo kalba išvaikiau jusų publiką. Jeigu jusų žmonės bijo žmogaus ir bėga nuo jo, tai daug negalite pasigirt. Bet visai to nebuvo. Jųs sakote, kad aš blogai kalbėjau, tai aš paklausiu, kodel visi plojo rankomis? Nejaugi jųs manote, kad tai iškvailumo? Tur but jums vieniems baisu buvo, kad aš nurodžiau skirtumą tarp katalikų Susiv. ir SLA.

Pabaigoj savo korespondencijos sakote, kad aš daug nuostolių jums padariau. Nejaugi jųs manėte, kad aš atsivešiu kelis tuzinus girtuoklių, kurie padarys daug pelno jums bei pats išgersiu kelis baksus alaus? Taip manydami visados apsiriksite. Man visai nesvarbu ką jųs rašote, nes aš gerai žinau koki korespondentai rašo „Naujienoms."

Visiems SLA. nariams patariu nerašinėti po įvairius laikraščius įvairias korespondencijas SLA. reikalais, o rašyti vien į savo organą „Tėvynę". Juk musų organas ir yra tik tam leidžiamas, kad butų galima kiekvienos kuopos veikimą ir visas nepasekmes pranešti. Bukime patriotais savo laikraščio ir darykime jį gyvesniu, nes tai yra veidrodis visų musų kuopų veikimo.

P. V. Žalpis.

Kuopu Susirinkimai

Brooklyn, N. Y. SLA. 38 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 dieną vasario, 2 val. po pietų, svetainėj 803 Driggs Ave. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Akron, Ohio. SLA. 198 kp. susirinkimas įvyks naujoj vietoj. Visi gerai įsitėmykite naują vietą ir laiką, nes dabar susirinkimai visuomet bus laikomi kiekvieno mėnesio antrą nedėldienį, 12 valandą dieną, pas Beleckius, 743 Bisson Ave. Malonėkite visi nariai skaitlingai susirinkti. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 198 kuopos.

Komitetas.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 dieną vasario, 1923 m., J. Einikio kambariuose, 7 val. vakare. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes šiame susirinkime užims nauja kuopos valdyba vietas. Taipgi turime daug ir kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Neužmirškite užsimokėti mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Minersville, Pa. SLA. 13 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 dieną vasario, 1923 m., 2 val. po pietų, A. Rinkevičiaus svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti priguliančias mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 13 kuopos.

J. Bubnis — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kp. susirinkimas įvyks 7 d. vasario, 7 valandą vakare, A. Gufravičiaus svetainėj, kampas Ridge ir Walnut gatvės. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite kiekvienas ir po naują narį prirašyti prie SLA. 12 kuopos

K. Kvedaravičius sekr.

Plainsville, Pa. SLA. 72 kp. susirinkimas įvyks 11 dieną vasario, 2 val. po pietų, Juozo Audziavičiaus svetainėje, 14 Clark St., Hilldale, Pa. Kviečiami visi nariai skaitlingai susirinkti į ši susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 72 kuopos.

Antanas Milius — sekr.

Lee Park, Pa. SLA. 68 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 4 dieną vasario, 1923 m., 3 val. po pietų, J. Klevinsko svetainėje, kampas Division ir Wyoming gatvių. Malonėkite visi nariai skaitlingai susirinkti į viršminėtą susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 68 kuopos.

F. G. Kupstas — sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos susirinkimas įvyks 11 dieną vasario, 1923 m., 2 val. po pietų, toj pačioj vietoj kur ir visada susirinkimai laikomi. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi turim daug kitų svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 297 kuopos.

J. S. Gibas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks naujoj vietoj, Ruškienės salėj, viršui krutamų paveikslų, 316 E. Market Mt. Malonėkite visi nariai susirinkti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Taipgi neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 115 kuopos.

K. Demikis — sekr.

Severos Gyduolės užlaiko žiemynos sveikatą.

Užkimimas

ir kosulys turi buti sustabdyti umai, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų. Imti

Severa's Cough Balsam

dėl atliuosavimo skreplių. Užlai kykite po ranka ypatingai žiemą.

Kaina 25c ir 50c.

Klauskite pas aptiekoriaus.

Severos Kalendorius 1923

metams yra priduotas visur aptiekoriams dovanai, arba rašyk tiesiog pas mus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Bell Phone Oregon 3995 M

Dr. IGNOTAS STANKUS

1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

NAUJAUSIA LABIAUSIAI PAGERINTA MUZIKOS ŠVEICARIJOS DĖŽUTĖ TIKRAI IMPORTUOTA.

Tikroji kaina — $25.00. Specialė kaina — tiktai $11.95.

12 Nesudaužomų Plieno Rekordų Dykai: Tiktai Laike Šio Mėnesio.

Tamsta nusistebėsi ir busi sužavėtas, išgirdęs stebėtiną muziką iš tos naujai pagerintos Muzikos Dėžutės, tik ką importuotos iš Šveicarijos. Tai yra įstabus Muzikos Instrumentas del jo labai tvirtos konstrukcijos ir melodingo tyro tono. Jis griežia kai gramofonas, tik dailiau ir maloniau. Jo plieno rekordai yra labai tvirti ir nesudaužomi. Tai yra labai aukštos rųšies Muzikos Instrumentas, griežias vien užsukamuoju motorėliu. Jis griežia stebėtinas melodijas, pagamintas garsiausių artistų ir orkestrų.

Padarytas iš geriausios medžiagos su didžiausia domė ir akuratumu. Ačiu labai tvirtiems rekordams, pats instrumentas bus geras per visą amžių. Dėžė yra padaryta iš geriausio ilgai išlaikyto medžio ir yra dailiai išdabinta. Labai graži ir paranki.

12 Plieno Rekordų Duodama Ši Mėnesį Visai Dykai Su Kiekviena Muzikos Dėžute.

Pasinaudok š to nepaprasto pasiulymo, — siųsk savo užsakymą šiandien ir gauk 12 rekordų dykai. Atsiųsk mums $1.00 depozito ir likusius pinigus $10.95 užmokėsi, kaip Muzikos Dėžutė ir 12 rekordų bus tamstai pristatyta. Garantuojame visiška pasitenkinima, arba grąžiname pinigus. Rašyk šiandien pat.

UNION SALES COMPANY,
15 S. Desplaines St., Dept. 30,
CHICAGO, ILL.

DIDELIS BALIUS

SLA. 233 kuopa rengia didelį balių subatoje, vasario 10 dieną, 1923 metų, Bendorčiuko salėj, kampas King ir Smith gatvių, Herkimer, N. Y.

Pradžia 7 val. vakare.

Pusė pelno nuo šio baliaus skiriama našlaičiams.

Įžanga vyrams 35c., moterims 25c.

Geriausia muzika gros iš Utica, N. Y.

Meldžiame visų atsilankyti.

Komitetas.

DIDELIS BALIUS

SLA. 168 kuopa, Stamford, Conn. rengia paskutinį prieš užgavenes pasilinksminimo vakarėlį 10 dieną vasario, Mission St. svetainėje.

Kviečiame širdingai visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius taip ir iš apylinkės miestelių skaitlingai atsilankyti į viršminėtą balių, nes busite visi užganėdinti.

Užkviečia Komitetas.

Svarbus Pranešimas

Musų Bankas siuntė Lietuvon savo atstovą, kad ant vietos patyrtų naujai susidariusias Lietuvoje ekonomines sąlygas, akyvaizdoje įvedimo naujų pinigų ir kad sudarytų reikalingų ryšių taip pačioje Lietuvoje, taip ir okupuotose Lietuvos dalyse.

Musų atstovui sugryžus, mes turime daug ko naujo pranešti musų klijentams ir rėmėjams.

Įvedus Lietuvoje savus pinigus, paremtus auksu, visas ekonominis krašto gyvenimas antsyk persimainė ir pabrango. Pats pragyvenimas, sulyginus jį su tuo, kas buvo, kuomet Lietuvoje vartojo vokiečių markę, pabrango, vidutiniškai imant, 3 kartus: visi ukio produktai dabar yra įkainuojami aukso valiuta, panašiai kaip ir Amerikoje. Išpradžių toks perversmas įneša į ekonominį krašto gyvenimą kiek ir nepatogumų, užtai jis nustato kainas, sureguliuoja prekybą ir pramonę, sudaro ir darbininkams tinkamesnes uždarbių sąlygas. **Akyvaizdoje tų naujų aplinkybių Lietuvos žmonės reikalauja iš Amerikos pašalpos daugiau, negu pirma.**

Musų Bankui, kaipo grynai lietuvių institucijai, rupi, kad Amerikos lietuvių santykiai su Lietuva butų rimti ir pastovųs. Todel ir musų atstovas Lietuvoje turėjo aiškias instrukcijas sudaryti kuorimčiausių ryšių taip su Lietuvos Banku, kurs leidžia Lietuvoje pinigus, taip ir su Lietuvos Finansų Ministerija, — tas ir padaryta: **nuo dabar Baltic States Bankas yra Lietuvos Banko ir Lietuvos Finansų Ministerijos Korespondentas Amerikoje.** Ir Lietuvos Bankas ir Finansų Ministerija laiko savo depozitus Baltic States Banke.

Lietuvos Pinigai.

Lietuvos pinigai yra paremti auksu, — jų vienetas yra **litas,** lygus 0.150462 gramų tyro auksso. Kiekvienas Lietuvos Banko leidžiamas **litas** yra garantuotas auksu, kurs yra laikomas Finansų Ministerijoje, Lietuvos Banke ir užsienių bankuose. Palaikymas **litų** jų pilnoje vertybėje priklauso nuo krašto prekybos ir nuo to, **kiek Amerikos lietuviai persiunčia pinigų Lietuvon.** Juo daugiau Lietuva gaus iš Amerikos dolerių, tuo tvirtesni ir pastovesni Lietuvoje bus **litai,** tuo geriau bus sutvarkytas Lietuvos ekonominis gyvenimas. Lietuvos pinigų klausimas yra taip gerai ir tvirtai pastatytas, kad nesimato jokio pavojaus, kad jie galėtų pulti.

Litų kupiuros yra išleistos ši tokio didumo: 1 centas, 2 centai, 5c., 10c., 50c., 1 litas, 2 litai, 5 litai, 10 litų, 50 litų ir 100 litų. Vienas litas turi 100 centų. Baltic States Banke galima nusipirkti Lietuvos litų (cash).

Perlaidos Lietuvoje Mokamos Tiktai Litais.

Kadangi Lietuva turi garantuoti savo pinigus auksu (ir svetima aukšta valiuta, k. t. doleriais, anglų svarais sterlingu ir t. p.), tai svetimi pinigai nėra Lietuvoje vartojami. Visi doleriai, taip **cash,** taip ir čekiais, turi buti sumokami į Lietuvos Banką ir Finansų Ministeriją. **Visos perlaidos išmokamos yra tiktai Litais.** Jei kam reikalinga yra butinai doleriais gauti pinigus, tai tokiame atsitikime Lietuvos bankai, po išmokėjimo perlaidos **litais,** perka už juos dolerius ant biržos ir išduoda pinigus priėmėjui. Už tokią tranzakciją bankai ima savo komisą, kurs priklauso nuo to, kiek prisieina mokėti biržoje už dolerius.

Mes nepatariame siųsti perlaidų doleriais, nes pinigų priėmėjai kartais gali turėti daug vargo, lygi tokias perlaidas gaus. Tuo tarpu **litais** siunčiamos perlaidos yra greitai ir pilnai išmokamos netik bankuose, bet ir visuose Lietuvos paštuose.

Biltic States Banko Ryšiai Lietuvoje.

Šiuo kartu B. S. Bankas turi tvirtus ir rimtus ryšius su sekančiomis Lietuvos finansinėmis įstaigomis, kaipo jų Korespondentas Amerikoje:

1. — **Lietuvos Finansų Ministerija,** kurios žinioje yra Taupomųjų Kasų Valdyba, turinti savo skyrius kiekviename pašte Lietuvoje.

2. — **Lietuvos Bankas,** kurio žinion pereina Lietuvos Valsčių Iždinės. Tai yra didžiausis Lietuvos Bankas, su kapitalu 12 milionų litų, arba $1,200,000.00.

3. — **Lietuvos Kredito Bankas,** su skyriais Panevėžyje ir Šiauliuose.

4. — **Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas** su skyriais šituose miestuose: Abeliai, Anykščiai, Alytus, Biržai, Joniškis, Kybartai, Kedainiai, Klaipėda, Liepojus, Linkuva, Mariampolė, Mažeikiai, Panevėžys, Rokiškis, Raseiniai, Švėkšna, Šiauliai, Telšiai, Tauragė, Utėna ir Ukmergė.

5. — **Latvijas Tautas Bankas,** Rygoje, visoms perlaidoms Latvijoje.

6. — **Savitarpių Draugijų Bankas** Vilniuje, visoms perlaidoms į lenkų užimtąją Lietuvos dalį.

7. — **Deutsche Bank, Berline,** visoms perlaidoms Vokietijon.

Kadangi Baltic States Bankas turi tiesioginius ryšius su **Lietuvos Finansų Ministerija** ir su **Lietuvos Banku** ir kadangi tos įstaigos laiko savo depozitus Baltic States Banke, todel mes galime duoti ir duosime geriausį kursą perlaidoms į Lietuvą; ypatingai pigiu kursu pervedama Lietuvon stambios sumos taip prekybai, taip jau ir indėliams į Valstybės Iždines, į Pašto Taupomąsias Kasas, į Lietuvos bankus. **Musų kursas yra daug pigesnis už didžiausių Amerikos firmų uzamini (wholesale) kursą** ir musų patarnavimas yra daug geresnis ir greitesnis, nes musų ryšiai su Lietuva yra pirmos eilios.

Akyvaizdoje to, kas viršiau pasakyta, mes pastebime, kad ekonominio perversmo metu Lietuvos žmonės reikalauja iš Amerikos lietuvių didelės paramos. Jei reikalinga butų kokių paaiškinimų ar instrukcijų — rašykite, — mums bus malonu atsakyti į kiekvieną paklausimą.

BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Avenue,
NEW YORK, N. Y.

ATNAUJINK PRENUMERATĄ — NESIVĖLUOK.

Ne vienas naujas skaitytojas praeitais metais, gailėjosi netekęs užpakalinių numerių „Gydytojo" — gailėsi ir tamsta.

„Gydytojas" šiais 1923 metais pajvairintas turiniu, pasidarys gale metų didelė „Sveikatos Knyga". Kitos tokios jai lygios knygos nebus.

Įdėk kopertan $1.00 ir adresuok štai kaip:

„GYDYTOJAS",
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Visuomenės Domei

Springfield, Ill. SLA. 158 kuopos organizatoriaus Povilo Jurkonies pranešimas Amerikos lietuviams, kad SLA. organizacijoj yra daugiau kaip 300 kuopų ir ji priima visus lietuvius beskirtumo nuo 18 iki 50 metų amžiaus, bile tik sveiki. SLA. turi keturis skyrius pomirtinės: I $150.00, II $300.00, III $600.00, IIII $1.000.00. Už pomirtines mokestis mokama pagal amžių; pašalpos yra trys skyriai; pašalpos savaitėje mokama sekamai: $6.00, $9.00 ir $12.00; mėnesinės pašalpos mokestis už skyrių I 35c., už II 65c., už III 95c. ir SLA. organizacijos padengimui lėšom ir apšvietai mokama 15c. į mėnesį. SLA. organizacijoj yra mažesnė mokestis negu kitose panašiose organizacijose. Aš patariu lietuviams ir mano draugams prigulėti prie SLA., nes pagal dabartinę sistemą butinai yra reikalinga, o ypatingai sunkaus darbo darbininkams, nes juos visuomet greičiau nelaimė patinka. SLA. Pildomoji Taryba nustatė Auksinį Konkursą; kuris prirašys šimtą narių, tai tas gaus $100.00 auksu, o jai prirašys daugiau šimto, tai už kiekvieną narį gaus dolerį, tai reiškia, kad už prirašymą 1.000 narių gaus $1.000.00 dovanų; tas yra įvykinta nuo pirmo sausio iki pirmo liepos 1923 m. Todel aš pranešiu Amerikos lietuviams kokį konkursą laimėsiu, tai aš paaukausiu Lietuvos Politiškiems Kaliniams Gelbėjimo Fondui ir aš užgvarantuoju išpildyti savo žodį ir kurį globos Amerikos Darbininkų Partija L. S. 25 kuopa. SLA. Pildomoji Taryba prižada išmokėt pirma laiko už prirašymą kiekvieno šimto narių. Aš kaip greit prirašysiu šimtą narių, taip greit laimėtą dovaną perduosiu Lietuvos Politinių Kalinių Gelbėjimo Fondan. Jei prirašysiu 1.000 narių, tai visą $1.000.00 paaukausiu. Kas norite prisirašyt prie SLA. ir kas norite kad mano konkurso dovana butų laimėta ir butų priduota Lietuvos Politinių Kalinių Gelbėjimo Fondan, tai prašau prisirašyt prie SLA. per mano konkurso organizavimą; nėra skirtumo kur ir kokiame mieste gyvenat, by tik Amerikoj, o aš Tamstas prirašysiu prie SLA., tik gerbiamieji lietuviai nelaukite ilgai ir tuojaus prisirašykite, o padarysite dvi naudas: viena bus pačiam, o antra Lietuvos Politiniams Kaliniams. Laiškus rašykite sekamai:

POVILAS JURKONIS,
SLA. 158 kp. organizatorius,
532 Garfield Ave., Springfield, Ill.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS

Savaitiniai išplaukimai nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymo kambariai, salonai ir pasivaikščiojimo dėneiai skiriami 3 klasai. Ant laivų „Mount Clay", „Hansa", „Bayern", „Mount Carroll" ir „Thuringia" yra speciališkų kajutų.

Nauji trijų šriubų laivai „Resolute", „Reliance" ir „Albert Ballin" patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasažieriams. United American Lines, 30 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

Kelionė iš Lietuvos Atgal į Ameriką

Rašo Julius Baniulis.

Nors ir turiu užsirašęs savo įspudžius, kuriuos įgijau pereitą vasarą keliaudamas į Lietuvą tikslu aplankyti savo giminių, bet jų čia, delei kaikurių priežasčių, neminėsiu. Paduodu čia tik tuos įspudžius, kuriuos įgijau grįždamas atgal į Ameriką.

Kad pasiekti Bremenhaveną, Bremeno uostą, ir United States Lines laivą „S. S. America", kuris išplaukia į New Yorką sausio 3 d., 1923 m., reikėjo išvažiuoti iš Kauno ne vėliau kaip gruodžio 28 d., 1922 m. Bet aš su savo kelionės draugu, norėdami šiek tiek apsidairyti po Vokietiją, nelaukėme iki tos dienos.

Gruodžio mėnesio pradžioje vieną dieną atėję pas p. Kastantą Norkų (Laisvės Alėja 9, Kaunas), generalį United States Lines atstovą Lietuvai, paprašėmė, kad jis išgautų mums iš Vokietijos konsulato Lietuvoje Vokiečių vizą, kad gruodžio 18 d. mes galėtumėm jau iš Lietuvos išvažiuoti. P. Norkus tą musų prašymą išpildė, suteikė keletą naudingų patarimų, kaip orientuoties nuvykus į Vokietiją, ir dar parupino mums du II klesos bilietus nuo Eitkunų iki Berlyno.

Kalbant apie K. Norkų, reikia štai ką pasakyti. Nors kaikurie Kauno žydai agentėliai ir platina tarp besirengiančių keliauti į Ameriką apie jį visokių pramanytų paskalų, bet tai nieko jam nekenkia ir jo ofisas visuomet buna pilnas žmonių, o kartais net kimšte prisikimšęs, kad nei prasistumti negalima. Nes, kaip patirta, jis kuo geriausiai lietuviams patarnauja ir visus jų kelionės reikalus tinkamai sutvarko.

Gruodžio 18 d., 1922 m., 11:30 val. išryto sėdę į Lietuvos traukinį išvažiavome iš Kauno jau paskutinį kartą ir su tamintimi, jog niekuomet daugiau jo nebematysime. Ir koks gi butų išrokavimas dar kartą į jį pagrįžti? Gal tik tas, kad už kiek laiko vėl prisiminti tai, kas butų užmiršta, — kaip Kaunas amerikonui atrodo ir kokį įspudį į jį padaro Kauno gyventojai, bent didelė didžiuma jų, savo rusiška, lenkiška ir žydiška kalbomis. Paminėtos kalbos daugiausia girdisi Kauno gatvėse. Lietuvių kalbą retai kur išgirsi. Išskyrus knygynus ir kelioliką kitokios rušies krautuvių, kitose vargu lietuvių kalba tegalima susikalbėti. Ir tie, kurie kalba, daugiausia kalba rusų bei lenkų akcentu... Taigi visai nestebėtina, kad žydai studentai norėjo įvesti savo arba nors rusų kalbą ir į Lietuvos universitetą.

Vos įlipus į traukinį, II kl. kupę, teko matyti šitokią sceną. Toje kupėje tebebuvo dar Lietuvos armijos karininkas, — jaunas vyras su ruda barzda, vidur amžis kaimietis ir jauna kaimietė mergina, matomai karininko tarnaitė. Po trumpos valandėlės išlipo kaimietis ir karininkas, bet pastarasis neužilgo ir vėl sugrįžo. Tuomet ir prasidėjo visa ta komedija, taip bereikalinga, kaip daugelis Lietuvos komedijų, kurių dalyviais yra Lietuvos „aukštieji" ponai ir ponios, valdininkai ir valdininkėliai ir dar kiti. Karininkas pasilenkia, paima nuo sėdynės maišą, kuriame įkištas kalakutas, duoda tarnaitei keletą patarimų, kaip reikia maišą laikyti, kad kalakuto galva butų į viršų, pagaliaus atiduoda jai tą maišą su kalakutu ir liepia paduoti jį, tą maišą su kalakutu, lauke stovinčiam su ištiestomis rankomis ir laukiančiam to maišo „ponui". Beje tas „ponas" stovėjo taip arti prie vagono, kad jo ištiestos rankos buvo net į kupę įsikišusios. Taigi vos tarnaitė pažengė du mažu žingsneliu ir maišas su visu kalakutu pateko į laukiančio „pono" rankas. Mudu su kelionės draugu atsisėdome ir lyg po labai sunkaus darbo atsidusę nenoromis paklausėme: kam visa ta demonctracija, kam tos ceremonijos su tuo maišu ir jame įkištu kalakutu, kam tas bereikalingas laiko gaišinimas, jei visa tai galima buvo atlikti į vieną minutę? Bet atsiminę, kad tai tik maža dalelė tos stebuklingos Lietuvos tvarkos, tos bendros visai Lietuvai sistemos, kuri ten taip giliai yra įleidusi savo šaknis, kad jokia jėga jos negalėtum išrauti, ir tai, jog tai jau, tur buti, paskutinė scena, nusiraminome ir laukėme, kuomet traukinis pradės judintis iš vietos. Už II kl. bilietą nuo Kauno iki Eitkunų tuomet reikėjo mokėti 5 litus ir 40 centų.

Važiuojant iš Kauno linkui Eitkunų matėsi tie patys skurdųs, niurųs vaizdai, kokie matomi visoje Lietuvoje. Šiaudais dengtais stogais, mažais langeliais, sukrypusios, žemėn susmukusios „samanotos bakužės". Retai, labai retai kur tenka pamatyti šiek tiek žmoniškesnių triobėsių. Laukai apdengti plona eile sniego, kuris vietomis visai pranykęs, virsdamas vandens balomis.

Į Eitkunus atvykome jau po 4 val. po pietų. Vienas Vokiečių muitinės valdininkas pažiurėjo į mano valizą, o kitas, einant per tam tikrą užtvarą paklausė, ar neturiu prie savęs ko nors tokio, kas draudžiama įvežti į Vokietiją. Atsakius, kad neturiu, praleido. Tai ir visa inspekcija. Atlikus dar kaikuriuos kitus formalumus, — užregistravus pinigus ir kitus vertesnius daiktus, vežamus iš Lietuvos, atsiėmus pasportus, apie 5 val. vakare sėdome į vokiečių traukinį ir neužilgo pradėjome keliauti į Berlyną. Vos įžengus į II kl. kupę ir atsisėdus minkšton, pilku aksomu apmušton sėdynėn, pradėjau galvoti apie tai, koks skirtumas, koks didelis skirtumas yra tarp Vokietijos ir Lietuvos ir Vokietijos ir Amerikos traukinių ir visos tvarkos. Todel ir nestebėtina, kad visi amerikonai (taip visoje Europoje vadinama visus tuos, kurie yra gyvenę Amerikoje) iš visų savo jėgų stengiasi sugrįžti į tą palaimintą šalį, kuri vadinasi **United States of America.** Kas dar nėra buvęs Lietuvoje, tas negali suprasti, kaip brangi yra Amerikos civilizacija, kultura ir jos laisvė; kur kiekvienas žmogus gali eiti ir važiuoti, kur tik nori ir kada nori ir nėra klausinėjamas, ar turi pasportą, ar turi leidimą gyventi viešbuty ir tt., o jei neturi ir nepasirupinsi tokį leidimą gauti, tai greitu laiku atsidursi milicijos nuovadon. Vokietijoje, tiesa. visa to nereikėjo: atėjus į viešbutį užtenka to, kad į registracijos knygą įrašai savo vardą ir pavardę, iš kur atkeliavai ir kur keliauji. Lietuvos viešbučiuose to nepakanka: ten turi atėjęs į viešbutį tuojau atiduoti savo pasportą ir išbuvęs tris paras, parašyti pareiškimą, apmokant jį žyminiu mokesniu (mažiausias popierga lis reikia žyminiu mokesniu apmokėti), įteikti jį artimiausiam milicijos nuovadui ir gauti leidimą vienam mėnesiui gyventi nurodytam pareiškime viešbuty. Jei išeitum iš to viešbučio neišgyvenęs mėnesio, tai turi vėl tą pat padaryti.

Į Berlyną atvykome gruodžio 19 d., 7:30 val. išryto. Kelionė vokiečių gelžkeliais gera. Važiavome greituoju traukiniu. Lenkų koridoriaus nei nepastebėjome, rodos, kad jo nei nebutų. Susiradę p. Otto Mallwitz, nuo senai gyvenantį Berlyne Vokietijos lietuvį, kurį mums rekomendavo iš p. K. Norkaus ofiso, nuvykome į vieną Charllo tenburgo, Berlyno priemiesčio, viešbutį ir apsigyvenome ten porai dienų.

Judėjimas Berlyne didelis,— toks, kaip ir Amerikos didimesčiuose. Sako, jog Berlyne gyvena ne mažiau, kaip 6,000,000 gyventojų. Į patį Berlyno centrą neteko nuvykti, bet po Charllotenburgą ir toliau teko pusėtinai pavaikščioti. Gatvės plačios ir švarios. Namai daugiausia trijų, keturių ir penkių aukštų, pamarginti įvairiomis figuromis ir bokšteliais. Krautuvės pilnos visokių daiktų, bet pirkėjų nedaug. Vietos gyventojai neįstengia mokėti tokių didelių pinigų, kokių pardavėjai reikalauja. Todel įėjęs į krautuvę nusitebi, kad prieš pačias Kalėdas krautuvėje randi vos keletą žmonių.

Gruodžio 21 d. rytą, p. Mallwitzo lydimi, nuvykome į Leiterbahnhof, išsipirkome II kl. bilietus ir 8 val. greituoju traukiniu išvažiavome į Bremeną, kur ir pribuvome tą pat dieną 2:10 val. po pietų.

Kaip jau minėjau, važiuojant iš Kauno į Eitkunus, kol nesutemo, ant laukų matėsi plona eilė sniego, o važiuojant iš Berlyno į Bremeną sniego jau nei ženklo nebebuvo. Laukuose matyti ariančius, akėjančius arba mėšlą kapstančius žmones; apie namus kasinėja daržus; pakely ir laukuose matytis apy žalė žolė, o prie namų daržuose tebestovi dar kaikurios daržovės. Vadinas, čia žmogus ne taip klimato permainų suvaržytas ir net šiuo metu be jokių kliučių gali darbuotis ir tiektis sau reikalingų pragyvenimui reikmenų.

Vos išėjus pro Bremeno stoties duris, tuojau prisistatė bagažo nešikas, kuris nunešė dvi musų valizas į Hotel Europaischer Hof už 200 markių. Šiame viešbuty prabuvome nuo gruodžio 21 d., 1922 m., iki sausio 3 d., 1923 m. Kambarius gavome gana patogius, — su „steam-heat", elektros šviesa (ne tokia, kaip Kauno viešbuty „Ruta", kur, išskyrus penktadienių vakarus, beveik nieko negalima nei paskaityti nei parašyti), telefonu ir ne labai brangius — už kiekvieną kambarį mokėjome parai po 3,000 markių. Patarnavimas buvo geras. Vokiečiai nors ir ne tokie plačiaminčiai, kaip amerikonai, bet vis delto biznieriai ir stengiasi kiek begalėdami svečiams patarnauti. Žinoma, „auslanderis" yra ir pasilieka „auslanderiu" ir į jį težiurima, kaipo į išnaudojimo objektą. Kur jis neitų, visur jis turi mokėti daugiau, negu vietos gyventojas. Pavyzdžiui vienas Bremeno viešbutis turi net paskelbimą iškabinęs, kuriame pasakyta, kad visi „auslanderiai" (svetimtaučiai, svetimų šalių piliečiai), kaip amerikonai, anglai ir kiti turi mokėti už kambarius ir valgį 100 nuoš. daugiau, negu vokiečiai, o francuzai — 200 nuoš. daugiau... Kitas pavyzdis — vienas Bremeno teatras savo afišose skelbia didelėmis raidėmis, kad „auslanderis", perkantis

(Daugiau bus).

Pagalbon Klaipėdos Šauliams

ATSIŠAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Šeši šimtai su viršum metų praėjo, kaip Lietuvai buvo padaryta didžiausia neteisybė, kaip lietuvių tautos dalis buvo atplėšta nuo tėvynės. Šeši šimtai su viršum metų Klaipėdos krašto lietuviai nešė vokiečių jungą. Per šešis šimtus metų Klaipėdos lietuviai laukė tos neteisybės atitaisymo.

Bet nesulaukė!

Lietuviai! Šiandien musų broliai klaipėdiškiai sukilo patys sau teisybę iškovoti.

Stojo mirtinon kovon, kad susilieti vėl su visa savo tauta, su laisva Lietuva, nuo kurios Kryžiuočių buvo atplėšti.

Jie neklausia, kiek jiems prie šų reikės nugalėti, nes pasiryžę vistiek — laimėti ar žuti.

Ilgiau kęsti negalėjo.

Akyvaizdoje šio įvykio ar ne plaka musų visų širdys galingu pritarimu ir užuojauta tiems musų nelaimingiems broliams! Ar neužjaučiam jiems mes, tik ką patys išsiliuosavę iš vergijos.

Amerikiečiai! Sukilusieji šauliai Klaipėdos krašte, telegramomis siųstomis mano vardu šaukiasi kuoskubiausios medžiaginės pagalbos.

Negi pradėsime vėl krapštyti sau pakaušius ir galvoti, — reikėjo jiems sukilti, ar ne? šelpti juos, ar ne? pagirs mus už tai svetimieji ar ne?

Gelbėkim brolius! Gelbėkim klaipėdiškius!

Jie matę viską į šalį, aukauja savo kraują, savo gyvastį bendram visos tautos labui.

Paaukokime kiekvienas iš musų nors vienos savaitės, nors vienos dienos uždarbį.

Bus milžiniška pagalba!

Gerb. Lietuvių draugijos ir kitos organizacijos! Skirkit iš savo iždų didžiausias kiek galit sumas. Nuo to nežusit. Toks prakilnus jusų nusprendimas bus geru akstinu jusų pasekmingam darbavimusi tose draugijose ateityje. O savo auka jųs išgelbėsite nuo vergijos sukilusius brolius. Išgelbėsite visą Lietuvą!

Nes nėr Lietuvos be Klaipėdos!

Tad kas gyvas gelbėkim lietuvius šaulius Klaipėdos krašte!

Nei valandos neatidėliokime!

Aukas kuoskubiausia siųskite **Šaulių Rėmėjų Komiteto vardu adresu „Elta", 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.**

Visi pagalbon! Visi į darbą!

Už šventą teisybę! Už pavergtųjų brolių laisvę! Už Lietuvos nepriklausomybę!

A. Žmuidzinavičius.

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ ŠELPIMO REIKALAI

PRADŽIA DARBO BROOKLYNE.

Lietuvos našlaičiams $525.00 vienu vakaru!

Lietuvių Moterų Globos Komiteto įgaliotinės g. D. Šleževičienė ir g. V. Vencienė pradėjo darbą nuo New Yorko ir Brooklyno. Vakarienėje, kuri buvo 7 d. sausio Astor Viešbutyje New Yorke, Dr. A. Baceviče sumanė parinkti burelį darbuotojų, kurie tuojaus prisidėtų su auka, L. M. G. K-to darbo Amerikoje pradžiai. Čia pat susirašė burys žmonių, prisižadėjusių aukoti kas $50.00, kas $100.00 ir daugiau.

9 d. sausio vietos Lietuvių Moterų Globos Komiteto narių (žinomo vardu Lietuvos Našlaičių Šelpimo Komitetas) susirinkime pas p. daktarienę Jievą Valukienę Brooklyne, aukščiau padarytas pasižadėjimas pradėta ir pildyti. Čia pat užsimokėjo sekančiai:

Poni Bacevičienė ir Dr. A. Baceviče — $100.00, poni Valukienė ir Dr . J. Valukas — $100.00, Viktorija Valukiutė (2 m. amžiaus) — $25.00, poni M. Misevičienė ir Dr. J. Miseviče — $50.00. Viso — $275.00.

Tarp pasižadėjusių paremti L. M. G. K-to darbą stambesnėmis aukomis yra sekanti tautiečiai: V. Jankauskas, P. Vilmontas, J. Garšva, M. W. Bush, V. K. Račkauskas, J. Ambraziejus ir visa eilė brooklyniečių.

Prie tų $275.00, kurie buvo sumokėti 9 d. sausio, prisidėjo dar $41.25, sudėti laike vakarienės pas pp. Bush'us, Brooklyne (Woodhavn'e). Vakarienėje svečias iš Bostono, g. kompozitorius M. Petrauskas įnešė, kad kiekvienas, kas pratars ang lišką žodį, turi mokėti baudos 25c. už kiekvieną žodį. Visi svečiai labai gyvai parėmė tą sumanymą, ir prie didelio gyvumo ir juokų sumetė $41.25. Tokiu budu į vieną vakarą susidarė našlaičiams $316.25.

Lietuvos Našlaičių Šelpimo Komiteto Brooklyne Susirinkimo Protokolas.

Susirinkimą atidarė Komiteto Pirmininkė p. Bacevičienė, p. J. Valukienės namuose, Brooklyn, N. Y., 6 val. vakare, 9 d. sausio, 1923 m.

Susirinkime dalyvavo: ponios D. Šleževičienė, V. Vencienė, Bacevičienė, Misevičienė, Mikolainienė, Širvydienė, p-lė P. Jurgeliutė ir ponai J. O. Širvydas, Dr. J. Valukas ir V. K. Račkauskas.

Susirinkime priimta šitie nutarimai:

1. — Surengti Brooklyne viešas prakalbas, kuriose L. M. G. K-to atstovės išaiškins visuome nei prieglaudų padėtį.

2. — Surengti „naminę vakarienę" Brooklyne, jei galima kun. N. Petkaus svetainėje. Tuo reikalu apsiima rupintis p. Širvydienė ir p. Valukienė.

3. — Surengti koncertą, už mėnesio laiko nuo dabar ir tuo tikslu atsikreipti į p. V. Jankauską, kurs yra žadėjęs gauti artistus.

4. — L. M. G. Komiteto ir Vilniaus našlaičių naudai surengti viešą aukų rinkliavą 7 d. gegužės ir rupintis, kad ir kitose Amerikos kolonijose tą dieną rinkliava tam tikslui butų surengta. Lietuvoje 7 d. gegužės yra skiriama Lietuvos Moterų Globos Komiteto rinkliavai.

5. — Vietos Komiteto veikimo praplėtimui, kiekviena Komiteto narė privalo per mėnesį prirašyti bent po 3 narius ar nares.

6. — Narių mokesnis yra nustatomos sekančiai: nario mokesnis — $1.00 metams; aukojusieji stambesnes sumas yra paskirstomi sekančiai:

$25.00 — nariai labdariai;
50.00 — garbės nariai;
100.00 — amžinieji nariai.

7. — Nutarta susirinkimas laikyti kas mėnuo ir kas kartas pas kitą narę namuose.

8. — Susirinkimas užsibaigė 8 val. vakare.

Iš pranešimo, kurį padarė L. M. G. Komiteto atstovė, paaiškėjo, kad jos steigs tokius Komiteto Skyrius visuose Amerikos miestuose. Paskui tie skyriai rinks savo centrą Amerikoje. Tai bus lyg ir autonominė L. M. G. Komiteto šaka Amerikoje.

L. M. G. Komiteto sąskaitą yra **Baltic States Banke,** — ten prašoma siųsti visas aukas, skiriamas Lietuvių Moterų Globos Komiteto užlaikomiems našlaičiams.

Dar $147.00 Našlaičiams.

10 d. sausio, kontraktierių susirinkime, Brooklyne, Lietuvos našlaičiams sudėta dar aukų, butent:

Andrius Kairiukštis—$30.-00, O. Moteka — $25.00, Pranas Žydelis — $25.00, J. Augunas—$25.00, Jonas Šimaitis —$10.00, Pranas Šimaitis — $10.00, Vladas Petrulis — $5.00, Balt. Bubnelis — $5.00, Pranas Šalaviejus — $5.00, X — $5.00, J. Morkus—$2.00. Viso $147.00.

Rep.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, po $1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paauksuoti ..... .50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00; paauksuoti — po 50.

Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po $3.00
Geležinės Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą $5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabrieztus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

RYTŲ EUROPOS KONJUNKTURA.

(Tąsa nuo 3 pusl.)

poriai, zirėnai; pietuose ukrainiečiai; piet-ryčiuose kaukaziečiai, totoriai, kalmukai ir rytuose burijatai su maorais, tautiniai susiprastų ir numestų nuo savo sprando rusų jungą, tada Rusija liktų nedidelė valstybė. Tuomet Lietuva susijungtų su Baltgudija ir bendromis jėgomis su ukrainiečiais sustumtų Lenkiją į tikrai jos rybas, tada tai įsivyruotų tikra lygsvara ir taika tarp naujų valstybių. Kiekviena šalis turėtų jurą ir nekamuotų viena kitos, bet tokia sąmonė dar čia mažai jaučiama; pasaulinės avantiuros dar mažai žmoniją pamokė ir pasekmės tokių siekinių gimdo antrą Atillos gadynę, antrą amžiną karą, antrą pasmerkimą žmogaus ir tautos teisių. Užsmaugtos tautos akyliai tų pavergėjų dabojamos, kad ne sukrustų, kad neatbustų, kad sukilusios nepareikalautų žmoniškų teisių. Pavergėjai tautų, akyliai seka mažiausį tautinį judėsį ir tuoj, kaipo pavojingą sau apsireiškimą, imasi griežtų priemonių jį sunaikinti.

Bet ar šiaip ar taip kalbėsime, tautinis judėjimas, apsireiškimas patriotizmo — yra apsireiškimas žmogaus prigimties, jis yra žmogaus gyvybė, gyvenimo prasmė ir ateitis. Lietuviai ir čekai pasauliui parodė atgimimo jėgą ir ką reiškia tauta turinti savyje tautinę sąvoką. Patys atgimę turime ir kitiems parodyti kelią į tautinį atgamimą. Tegul musų atgimimas bus signalu kitoms prislėgtoms tautoms, tautiniam prisikėlimui ir akcijai prieš priespaudą. Pusė šimto tautų dabar tuno užsmaugtomis po Rusijos jungu, dvi tautos ir dalis musų — po lenkais. Prieš lenkų ir rusų agitaciją, reikia išvystyti kontra-agitaciją ir veikti priemonėmis tautinę sąmonę budinant, tuomet nublanks ir rusų siekimai, ir lenkų imperializmas ir apsireiškusi tautinė akcija nušluos nuo žemės paviršiaus tuos, kurie pasmerkė žmogaus, kaipo tokio, teisę laisvai, nepriklausomai gyventi ir dirbti.

Mes neturime nusigąsti besiniaukstančio rytojaus ir kadangi imperialistinės jėgos, kala ir gelanda prieš musų teisę laisvai gyventi ginklus, tat ir mes turime sudvigubinti energiją šion linkmėn; jei durtuvu paremta pavergimas ir beteisė, tad mes durtuvu paremsime tikrąją tiesą ir tautos laisvę.

Kaunas,
16—XII—22 m.

Redakcijos Pastaba. Šitą straipsnelį dedame kaipo diskusijinį. Taipgi prie progos norime pastebėti, kad nors šiandieninė Rusija nėra širdingu Lietuvos draugu, nes prisiminus vien tą faktą, kad ji darydama su Lenkija Rygos sutartį, faktinai sulaužė ką tik pasirašytą su Lietuva Maskvos sutartį, pavesdama Lenkijos malonei Lietuvą, vienok yra užtektinai davinių, kurie aiškiai įrodo, kad Lietuvai daug saugiau gyventi nepriklausomu gyvenimu kuomet Rusiją valdo bolševikai, negu tuomet, jei ją valdytų buvusio Rusų caro biurokratizmo liekanos.

ŽMONIU SVEIKATA

Rašo Dr. Jonas T. Vitkus.

(Tąsa iš praeito num.)

Ir juo arčiau galvos esti žaizda, tuo greičiau ir lengviau išsivysto pasiutimo liga. Be to, maži vaikai tankiausia tampa apdraskyti apie galvą.

Pavojingumas užsikrėtimo ir pačios ligos priklauso nuo daug įvairių dalykų. Žaizdos apie galvą ir veidą yra pavojingiausios. Įkandimai per rubus, nors ir yra kartais dideli ir gilųs, vienok nėra taip pavojingi, kaip žaizdos ant nuogų kuno dalių — veido ar rankų. Pasiutimo nuodai kartais pasilieka ant rubų ir visai nepasiekia žaizdos. Panašiame atsitikime, be abejonės, ir pati liga, ligos nuodai — Negri kuneliai yra nevienokio nuodingumo-stiprumo. Vieni yra silpnesni, kiti — tvirtesni. Nuo tvirtesnių nuodų greičiau išsivysto pasiutimo liga ir yra kur kas pavojingesnė negu priešingai.

Taipgi negalime pamiršti paties ligonio taip vadinamos naturalės kuno spėkos. Yra žinoma, jog mirtingumas nuo pasiutimo ligos siekia arti septynių dešimtų nuošimčių. Reiškia, ne visi miršta nuo tos ligos. Iš kiekvieno šimto apie dvidešimts penki pagyja. Tą galima išaiškinti daleidžiant, jog nekurie ligonys turi daugiau spėkos kovoti prieš šios ligos nuodus arba tie nuodai yra tam tikruose atsitikimuose silpni.

Kaip jau minėjome, pasiutimo ligos nuodai iš žaizdos nuolatos artinasi prie užkrėstojo gyvuno smegenų. Jie eina dirksniais. Pasiekę smagenis galvoje ar nugarkaulyje, tuojaus pradeda savo pragaištingą darbą. Prasideda vietinis smagenų uždegimas - skauduliavimas. Yra stebėtina, kad Negri kuneliai randasi vien tik dirksninėj žmogaus sitemoj — galvos ir nugarkaulio smagenose ir dirksniuose abelnai. Kitose dalyse jų visai nesiranda. Hydrofobija yra smagenų ir dirksnių liga.

Pasiutimo ligos ženklai — simptomai yra labai akyvi. Kas sykį tėmijo pasiutusį žmogų, tas niekuomet negali užmiršti. Kaip diena skiriasi nuo nakties, taip ir pasiutimo ligos ženklai skiriasi nuo kitokių ligų ženklų. Visa liga pereina per tris stadijas — laipsnius.

Ankstyvasis pasiutimo ligos laipsnis prasideda nuo pat šuns įkandimo ir pilnai apsireiškia ligai išsivysčius. Ligonis, beabejo, pasakoja ir skundžiasi, jog tada ir tada šuo įkando. Žaizdos truputį sutinsta, skauda, kartais net pradeda puliuoti ir jaučiama nutirpimas aplinkui įkandimą. Toliau ligonis pradeda nebevalgyti, nuliusta ir įpuola į melancholiją. Atsiranda smarkus galvos ir kaklo skausmai. Balsas persimaino. Pasidaro sunku bile ką nuryti— skauda gerklę. Ligonis tampa neramus ir mažiausis bildėsis, švilpimas, trakštelėjimas ir net šviesa baisiai suerzina dirksnius. Nak timis negali miegoti ir kas kartą atjaučia artinantis nebutą pavojų. Pasidaro sunku kvėpuoti. Kartais net temperatura pasikelia ir pagreitėja širdies plakimas. Bet tas ne pas visus ligonius yra pastebima. Dauguma visai neturi karščio.

Taip vadinamas antrasis pasiutimo laipsnis yra vienas iš akyviausių ir sunkiausių ligos laipsnių. Ligonis, taip sakant, „nebeturi sau vietos.” Mėtosi į šalis ir matosi vis didesnis dirksnių suirimas, vis didesnis jauslingumas. Bandymas gerti ir net mažas gurkšnelis vandens sukelia neišpasakytus skausmus kaklo ir krutinės raumenyse. Ligonis tiesiog bijo vandens. Todel ir liga tapo užvardinta hydrofobija — baimė vandens. Raumenų spazmai mėšlungiai nuolatos didėja, jog kartais net mažas vėjelis sukelia didžiausį mėšlungį. Ligonis įpuola į baisiausią skausmų agoniją ir rėkia ne savu balsu. Kartais taip užspaudžia spazmai gerklę, jog ligonis beveik užtrokšta — pamėlynuoja. Pavadinimas šios ligos pasiutimu beveik netinka. Mat ligoniai laike tokio smarkaus „suėmimo” stengiasi nieko neužgauti, o tik gelbsti save. Beprotystės ir kvaitulio ženklų visai nesimato. Ir vos tik retuose atsitikimuose šioji liga išsivysto iki šelstančios manijos-pasiutimo, kuomet žmogus pradeda viską draskyti ir daužytis. Tai yra retenybė, o ne taisyklė. Daugumoje atsitikimų ligonis iki pat mirties nenustoja proto ir kaipo toks nėra pavojingas. Tikrasis pavojus slepiasi tame, jog padidėjus seilių bėgimui-seilėjimuisi, yra lengva susidurti su užkrėstomis seilėmis ir pačiam užsikrėsti pasiutimo liga. Nekurie ligonys šiame ligos laipsnyje ir miršta, vienok dauguma pereina į paskutinį paralyžiaus laipsnį.

Paralyžiaus laipsnis seka pasiutimo laipsnį. Po trijų ar keturių dienų ligonis nustoja sąmonės, nebejaučia skausmų, nurimsta ir silpsta greitai. Paralyžius nuolatos didėja ir plečiasi. Pagaliaus širdies ir kvėpavimo centrai tampa suparalyžuoti ir gyvenimas užgęsta — žmogus miršta ir pabaigia kančias.

Nuo pasiutimo ligos galima lengvai apsisaugoti, o užsikrėtus išsigydyti. Tik nereikia ligos užsendinti. Nereikia palikti įkandimų ir įdrėskimų Dievo valiai arba užteršus pypkės syvais save apgaudinėti: „Et, pabus ir užgis”. Ne, taip nereikia elgtis ir paikai kalbėti. Reikia kuogreičiausiai kreiptis prie gydytojo ir ieškoti mokslinės pagalbos. Gydytojai gi neprivalo apraišioti panašių abejotinų žaizdų įvairiais bandažais, ir nusiplovus rankas paimti mokestį „už profesionalį patarnavimą”. Reikia mokslišskai eiti prie dalyko.

(Daugiau bus)

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counseler-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS. LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara” talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje” telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandarai” bendrabarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara” išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara” kainuoja: Amerikoje $2.50 metams, $1.25 pusei metų. Lietuvoje: $3.00 metams, $1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame dovanai.

SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina $1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalingatiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina $1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina $1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ $3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrui šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina——————$1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės” Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai .. 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. ..... 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ..... 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ..... 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200. Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Brooklyniečiai Rengiasi prie Apvaikščiojimo 16 d. Vasario.

Sausio 29 d. vakare, „Garso" redakcijoje, įvyko vietos lietuvių bendras pasitarimo susirinkimas, kuriame nutarta sudaryti bendrą visų vietos lietuvių komitetą surengimui Lietuvos Nepriklausomybės penkių metų sukaktuvių apvaikščiojimo ir kartu rupintis teikti medžiaginę pagalbą Klaipėdos kraštui. Lietuvos Nepriklausomybės šventę apvaikščioti nutarta vasario 17 d., kurioje dalyvaus ir Lietuvos Valstybinės Operos artistai. Plačiau pranešime sekamam „Tėv." num.

Susidurė Elevatorių Traukiniai.

Sausio 25 d. ties keturioliktos gatvės iškeltojo geležinkelio, trečios avenue linijos, stotim pasažierinis traukinys įvažiavo į darbinį traukinį, kuris tenai stovėjo. Motormanas nepastebėjo, kad darbinio traukinio darbininkas buvo iškėlęs raudoną lempą ir todel įvyko nelaimė. Sužeista 18 pasažierių ir laikantis lempą darbininkas. Taipgi gerokai apdaužyta abiejų traukinių vagonai.

Atsilankę Svečiai.

Sausio 27 d., laivu „Prezident Harding" išvažiavo Lietuvon Bostono lietuvių žymus darbuotojas ir Baltic Finance Korporacijos vedėjas N. Gendrolius, kuris vyksta Lietuvon minėtos korporacijos biznio reikalais ir už keleto savaičių vėla grįž į Ameriką. Prieš išvažiavimą gerb. Gendrolius atsilankė „Tėvynės" redakcijoje.

Sausio 29 d. lankėsi „Tėvynės" redakcijoje „Sandaros" sekretorius ir jos organo administratorius K. J. Paulauskas iš Bostono. Gerb. Paulauskas grįždamas iš Sandaros Seimo, kuris buvo Pittsburghe, sustojo New Yorke ir prie progos atlankė SLA. įstaigą. Taipgi pranešė, kad Sandaros Seimas puikiai pavykęs ir visi delegatai išsiskirstę su geriausiais įspudžiais.

Ta Pati Operetė Du Kartu.

Kai jau skaitytojams yra žinoma, kad Operetės Koras stato scenon komp. P. Petrausko operetę „Apvesdinkit ir mane", kurios vaidinimas įvyks šeštadieny, vasario 3 d., 8 val. vakare, kun. Petkaus salėje, Brooklyne. Po vaidinimui bus šokiai. Vaidinime dalyvauja rinktinės jėgos.

Taipgi tą pačią operetę antrytojaus vaidins „Aido" choras Schwaben Hall, Brooklyne, 7:15 val. vakare. Lošime dalyvauja irgi geriausios jėgos „Aido" koro.

Trečios Prakalbos Klaipėdos Klausimu.

Sausio 24 d. New Plaza svetainėje įvyko trečios prakalbos Klaipėdos klausimu. Kadangi šias prakalbas rengė Maskvos patriotai, tai ir jų spalva buvo tokia iš ko nėra naudos nei Lietuvai, nei Klaipėdos kraštui. Kalbėtojais buvo J. Siurba ir tulas Prusas, kurie besiremdami visokiais paskalais, pasklidusiais anglų spaudoje, davė vėjo Lietuvos „buožėms" už „susidėjimą" su Francija ir Lenkija užimant Klaipėdos kraštą. Taipgi neužmiršo paagituoti, kad Brooklyne gyvenanti Maskvos patriotai įkurtų Lietuvoje „darbininkų valdžią" ir Lietuvą paslėptų po Rusijos sparnu, kuri tuomet galėtų gyventi taip saugiai ir laimingai, kaip pas „poną dzievulį užpečkyje." Taipgi nepamiršta paagituoti, kad „darbininkai neapsvaigtų patriotizmu ir neduotų savęs išnaudoti", suteikdami medžiaginės paramos Klaipėdos krašto lietuviams.

Reporteris.

Svarbiausia Užduočia Kiekvienos Motinos

Jeigu ji negali žindyti savo kūdikio turi surasti maistą, kuris patiktų jam ir padarytų jį raudonu ir sveiku kūdikiu.

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

buvo išmintingai pasirinktas ir saugiai naudojamas beveik per 60 metų tūkstančių motinų, kurios negalėjo žindyti savo kūdikių.

Prisiųskite šitą apgarsinimą į Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalbej visai veltui. Taipgi ir puikią kūdikių knygą.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Geriausi CIGARETAI

Lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

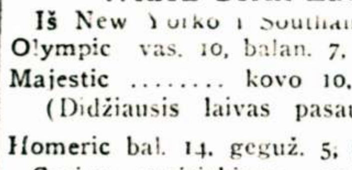

Į LIETUVĄ

WHITE STAR LINE

Iš New Yorko į Southamptoną:

Olympic vas. 10, balan. 7, balan. 28
Majestic .... kovo 10, kovo 31
(Didžiausis laivas pasaulyje)
Homeric bal. 14, gegUž. 5, gegUž. 26

Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą:

*Manchuria .... vasario 8
*Mongolia .... vasario 22
*Naujos kajutos trečioj kliasoj.
Minnekahda (3-čia kliasa) kovo 1
Susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:

Samland .... vasario 17
Lapland .... vasario 24
Kroonland .... kovo 3
Zeeland .... kovo 22

Iš New Yorko į Hamburgą ir Danzigą:

Gothland (3-čia kliasa) kovo 28

Geras maistas. Uždarvti kambariai. Prieinamos kainos jusų draugams, atkeliaujant į Ameriką. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y

EXTRA! EXTRA!

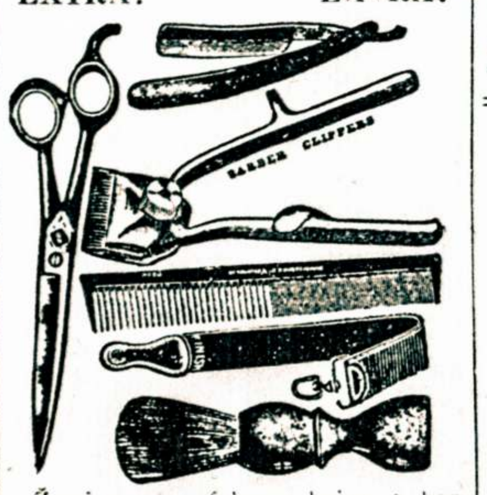

Žemiau negu fabriko kaina, 6 barberiški daiktai, kaina $3.95. Tai yra labai pigiai, nes šie daiktai mažiausia yra verti $9.00. Tik pamislyk ką gauni. Gerą barberišką britvą, gvarantuotą barberišką mašinukę, barberiškas žirkliukes, šukas, gerą diržą ir gerą šepetuką. Šie visi daiktai yra gero padirbimo ir kiekvienas bus jais užganėdintas. Vien barberiška mašiniukė yra verta tiek, kiek mes prašome už visus daiktus. Tokia žema kaina mes parduosime šiuos daiktus tik per trumpą laiką, ir jeigu jųs norite pasinaudoti šiuo pasiulymu, tai prisiųskite 20c. del persiuntimo ir $3.95 užmokėsite, kai daiktus aplaikysite. Garantuojame užsiganėdinimą arba grąžiname pinigus. Rašykit tuojaus, nelaukit nei valandos.

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 410
CHICAGO, ILL.

CUNARD

Lietuvos Valdžios Privilegija.

2,310 LIETUVIŲ

gali atvažiuoti į Ameriką pradedant ateinantį liepos mėnesį. Cunard patarnavimas yra greičiausias tavo giminėms atvažiuoti į Ameriką. Žmonės turėdami Cunard bilietus gali ant syk išvažiuoti, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdiena. Išvažiuojančius iš Lietuvos per Cunard Liniją lydi kompanijos Lietuvis atstovas, kuris palengvina visus išeivio vargus.

Už patarnavimą nėra ekstra kaštu

Cunard „money orderiai" išmokami Lietuvoje greitai, saugiai ir užtikimai.

Del tolesnių informacijų kreipkitės prie laivų kompanijos agento savo miesto, arba prie arčiausio agento.

25 Broadway,
New York.

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalima ir nesmagumai — pranyksta. Su pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į kruvą strėnų dieglio, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikėtino šeimyninio linimento ir juomi ištrinkite skaudamas vietas. Tikrasis Pain Expelleris turi musų INKARO vaisbaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate). Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:

1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Švedijos Amerikos Linija

Į LIETUVĄ

Greitas pasažierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. DROTTNINGHOLM

Vasar. 10, Kovo, 10, Baland. 14

S. S. STOCKHOLM

Kovo 31, Gegužės 5

Trečios klisos kainos:

Į HAMBURGĄ $103.50
Į DANZIGĄ ir PILIAVĄ $106.50
Į LIEPOJŲ ir MEMEL $107.00

Su damokėjimu $5.00 karės taksų.

Trečios kliasos pasažieriai turi kambarius tiktai su 2—4 lovukėm. Nereikia Švedijos pasporto vizos.

Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus **gražių dovanų** knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ Į **LIETUVĄ**

PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenkų juostų karidorą. Visa trečia kliasa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.

Estonia vasar. 7 Polonia vasar. 28

Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphijos į Hamburgą $103.50—Piliavą $106.50 — Klaipeda ir Libava $107.

Iš Bostono per Fall River Line; iš Philadelphijos gelžkeliu į New Yorka.

Delei laivakorčių kreipkitės prie savo agento

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekveno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskonos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit *Ruffles.*

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

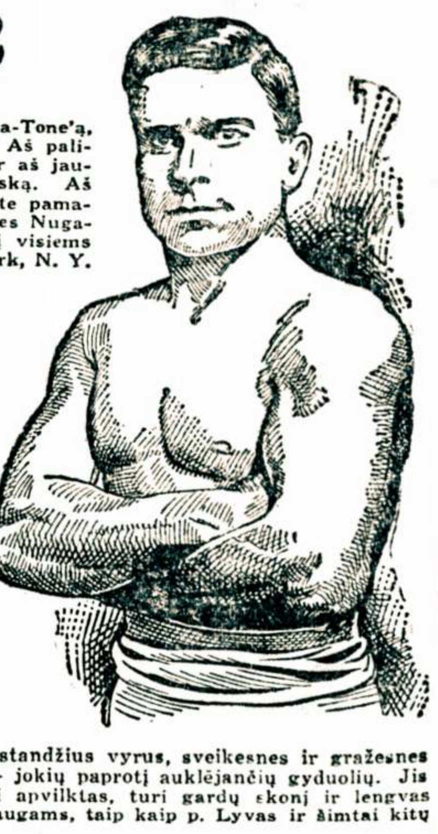

National Laboratory, Chicago.

"Šiuomi pranešu Tamstoms, kad išbaigę Nuga-Tone'ą, kurį man buvote prisiuntę, aš jaučiausi puikiai. Aš paliau diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jaučiuosi toks tvirtas, kad aš galečiau pakeiti viską. Aš siunčiu Jums savo fotografiją, kad Jus galėtumete pamatyti ir įsitikinti patys. Tariu Jums d dėlį ačiu, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariu jį visiems savo draugams". Andreas Lyvas, New York, N. Y.

P-nas Lyvas tikrai yra puikus vyriškumo pavyzdys! Pasižiurėkite į jo standžius raumenis ir tvirtą griežtą jo veido pavidalą! Tai šitą Nuga-Tone padaro tūkstančiams silpnų, nervuotų, sunykusių vyrų ir moterų. Letuvinikai dabar visur vartoja šitą garsų nervus, kraują ir sveikatą duodantį vaistą, Nuga-Tone'a stebuklingu sekmingumu. Tas lengvai išaiškinama, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujui, kaulams ir nervams. Jis yra gausus Fosforu Nervams ir Geležia Kraujui. Jis daro tvirtus, patvarius nervus; gausų raudoną kraują ir pajiegius vyrus bei moteris.

Nuga-Tone paakstina, maitina ir stiprina visus gyvybinius organus. Jis įdeda gyvybę į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad jie išeina tiksliai. Jis atgaivina inkstus, išvaro laukan nuodingas išmatas. Gazų, išpūtimo, negardaus kvapo ar apkloto liežuvio negali būti daugiau! Skausmai ir dieglial yra dingę! Nuga-Tone suteikia stebūklingą norą valgyti, gerą virškinimą, ištvermingus nervus ir sveiką gaivingą miegą. Nuga-Tone pagausina kraują, pagerina kraujo tekėjimą, įdeda sveikatos žėresį į veidus ir žibesį į akis! Jis padaro tvirtus standžius vyrus, sveikesnes ir gražesnes moteris. Nuga-Tone'e nėra jokių opiumo vaistų — jokių paprotį auklėjančių gyduolių. Jis yra sudėtas parankian pakelin. Jis yra cukrumi apvilktas, turi gardų skonį ir lengvas imti. Pabandyk. Patarsi imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimtai kitų graikų kad daro.

MUSU ABSOLIUTA GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas $1.00) Doleris bonkelei. Kiekvienoj bonkelėj yra Devynois dešimtis (90) Plokštelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydytis. Galima nusipirkti šešios bonkelės, arba šešiems mėnesiams gydytis už Penkis ($5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, sugrąžink likusią pakelio dalį drauge su dėžute mums, o mes tuojaus sugrąšinsim pinigus. Čia Tamsta neprikiši nei cento. Mes rizikuojam. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerų aptiekininkų tomis pačiomis išlygomis ir ta pačia garantija.

Prisiųsk Mums Šitą Kuponą Siandien.
National Laboratory, L 606, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji:—Indedu čia ...., už kuriuos malonėkit prisių man............ bonkeles Nuga-Tone'o.
Vardas ir pavardė............
Gatvė ir numeris, arba R. F. D............
Miestas .... Valstija ....

ĮDOMU IR SMAGU SKAITYTI

„VIENYBĘ"

du kart savaitinį, 37 metus išeinantį, didelį laikraštį, kuris visados atsiliepia į gyvenimo klausimus. Bėgy paskutinių mėnesių jame tilpo sekanti raštai, iš kurių matysite koki apšvieta randama „Vienybėje":

„Nagai" — drama iš gyvenimo.
„Mano kova su bolševikais" — Kerenskio.
„Žmogus be „Tėvynės" — Hale apysaka.
„Gražioji Gervių Ildikė" — apysaka senovės lietuvių.
„Kanados Kasyklos" — geografinis raštas.
„Coue Gydymo Metodė".
„Medicinos Pradžia".
„Trockio Raudonas Kapitalizmas".

Tai tik žiupsnelis to kas telpa „Vienybėje". Yra dar eilių, juokų ir garsioji „Tarka". Numerį pamatymui siunčiame dykai. Kaina metams $3.50.

„Vienybė"

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Išsirašykite 1923 Metams

TRIMITĄ

„TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis, Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildenami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimite" skaitytojas, kitų laikraščių neskaitydamas, gali pakankamai apsipažinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITE" dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

„TRIMITAS" rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas" stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kulturiniam darbe.

„TRIMITAS" eina kas savaitė 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimitą" sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažįstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimitą" galima užsisakyti: 1) per L. Šaulių Atstovą. Adr. A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvydą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Šaulių Rėmėjų Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.

„TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

LAIVAKORTĖS Į Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI į Lietuvą ir visur.
APDRAUDŽIU (Inšiurinu) visokius daiktus.
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:

A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867.

SILVER CREEK STATE BANK

New Philadelphia, Pa.

MODERNIŠKAS BANKAS SCHUYLKILL PAVIETE.

2% mokama ant čekių sąskaitos.
3% mokama ant taupumo sąskaitos.
3½ mokama ant metinių depozitų.

Saugos dėžutės už $1.00 arba $1.50 per metus laiko.
Pinigai siunčiami į visas dalis svieto.
$1.00 atidaro sąskaitą — pradėkite šiandien.

CHAS. W. BANKES, M. D., President—
CHAS. W. EBERLE, Cashier.

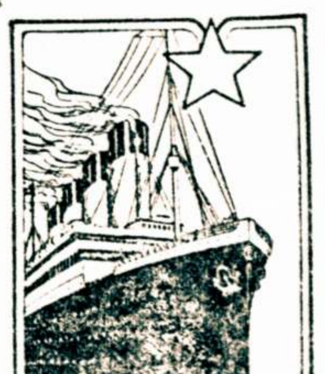

PINIGAI

Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Pasitinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Prirengiame viską kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975 (SLA. nariai)

PINIGUS siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai!

Partraukiame gimines iš Lietuvos

LAIVAKORTES parduodame ant visų linijų viską kelionei parupiname

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

SIŲSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.